

Jean-Claude Carrière

T E R A S A

(La Terrasse)

Překlad Michal a Matylda Lázňovských

OSOBY

Madeleine
Etienne
Žena z agentury
Generálova žena
Generál
Pan Astruc
Maurice

V obývacím pokoji přepychového bytu proti sobě sedí Žena a Muž a dojírají oběd. Žena, jmenuje se Madeleine, pomalu a elegantně pojídá vidličkou a

nožem jablko. Muž se jmenuje Etienne a pročítá pozorně noviny. Madeleine sní čtvrtinu jablka a potom se zeptá:

MADELEINE:

Nechceš jabko?

ÉTIENNE:

Ne, díky.

MADELEINE:

Už nemáš hlad?

ÉTIENNE:

Ani ne.

MADELEINE:

Co je nového?

ETIENNE:

Nic.

Madeleine dojí jablko. Potom vstane, sebere oba talíře, skleničky a příbory a odnese je do kuchyně. Na odchodu se zeptá:

MADELEINE:

Když není nic nového, tak proč ty noviny čteš? *(On neodpoví a zůstane chvíli sám. Madeleine se vrátí a začne skládat ubrus.)*

Nechceš kávu?

ETIENNE:

Ne. Díky. Dneska ne.

MADELEINE:

Jdeš odpoledne pryč?

ETIENNE:

Ne.

MADELEINE:

Zůstaneš tady?

ETIENNE:

Myslím, že ano. A ty?

MADELEINE:

Já odcházím.

Ticho. Etienne přestává číst noviny a dívá se na Madeleine. Ta odnese ubrus do skříně.

ETIENNE:

Ty odcházíš?

MADELEINE:

Ano.

ETIENNE:

Na dlouho?

MADELEINE:

Navždycky.

Vzápětí odejde do ložnice. Etienne zůstává bez hnutí. Drží noviny v ruce. Madeleine se vrátí. Nese zavazadlo, zdá se, že těžké, a postaví ho v obývacím pokoji. Nese i plášť do deště, který si začne oblékat. Drží kabelku.

ETIENNE:

Kdy jsi si sbalila?

MADELEINE:

Dneska v noci.

ETIENNE:

Neslyšel jsem tě.

MADELEINE:

Spal jsi.

Když si obleče plášť do deště, odejde k oknu a dívá se dolů na ulici. Etienne se na chvíli vrací ke svým novinám, pak zvedá hlavu a ptá se:

ETIENNE:

A na co čekáš?

MADELEINE:

Jak to myslíš?

ETIENNE:

Proč nejdeš?

MADELEINE:

Někdo pro mě má přijet.

ETIENNE:

Někdo pro tebe má přijet v kolik?

MADELEINE:

Brzy.

ETIENNE:

Je to vážné?

MADELEINE:

Ano.

Ticho. Madeleine se dál dívá na ulici.

ETIENNE:

Má ti volat sem?

MADELEINE:

Samozřejmě. Kam chceš, aby mi volal?

ETIENNE:

A kdy?

V tu chvíli zazvoní telefon. Madeleine jde k aparátu.

MADELEINE:

Teď. *(Zvedá sluchátko a říká:)* Haló? Ano... Ahoj... *(Chvíli poslouchá)* Tak jo... To je dobře... Já taky... *(Zavěsí.)*

ETIENNE:

Kdo to byl?

MADELEINE:

To byl on.

ETIENNE:

No a co?

MADELEINE:

Vyjíždí. Až bude dole, zatroubí a já seběhnu.

ETIENNE:

Je to opravdu vážné?

MADELEINE:

Ovšem, že ano.

ETIENNE:

Nevěřím ti.

MADELEINE:

To je mi jedno.

Vrátí se na svou pozorovací pozici. On chvíli mlčí, než řekne:

ETIENNE:

Mohla jsi mi to říct dřív.

MADELEINE:

Proč?

ETIENNE:

Z mnoha důvodů.

MADELEINE:

Například?

ETIENNE:

Například proto, že sám si takovýhle byt nemůžu dovolit. Měla se upozornit realitní kancelář.

MADELEINE:

Upozornila jsem je.

ETIENNE:

No a?

MADELEINE:

Postarají se o to.

ETIENNE:

To znamená?

MADELEINE:

Najdou jiné nájemníky. Jen klid.

ETIENNE:

A kdy přijdou?

Zvonek. Madeleine jde ke dveřím a poznamená.

MADELEINE:

Jsou tady.

Otevře dveře a pustí dovnitř dvě ženy. První, už postarší, je žena generála Dalloze. Druhá, poněkud mladší, je Žena z agentury.

ŽENA Z AGENTURY:

Dobrý den, madam. Dobrý den, pane. Přicházím, jak jen to bylo možné. (*Vidí, že se Etienne s novinami v ruce zvedá.*) Nedejte se prosím vás vyrušovat. Jenom si prohlédneme byt, když odcházíte.

MADELEINE:

Poslužte si. (*Generálově ženě*) Madam...

GENERÁLOVA ŽENA:

Madam. (*Etiennovi.*) Pane....

ETIENNE (*Generálově ženě*):

Madam...

Obě ženy vejdou dál a už si zbývajících dvou postav nevšímají. Etienne je zjevně překvapený.

GENERÁLOVA ŽENA:

Předpokládám, že jsme v obývacím pokoji?

ŽENA Z AGENTURY:

Ano.

GENERÁLOVA ŽENA:

Říkala jste myslím něco o dvaapadesáti čtverečních metrech?

ŽENA Z AGENTURY:

Přesně tak. Dvaapadesát metrů čtverečních. Velmi pěkná místnost. A navíc, jak vidíte, je zde veškeré zařízení, velice komfortní. Koberec je tu dva roky. Dá se říci, že je nový.

Paní Dallozová začíná přecházet sem a tam, dělá dlouhé kroky a nahlas počítá. Etienne, který zůstal stát, ji udiveně sleduje. Kousek ustoupí, aby ji nechal projít.

GENERÁLOVA ŽENA:

Raz... dva... tři... čtyři... pět... šest... šestkrát osm čtyřicet osm...

Zdá se, že to souhlasí.

ŽENA Z AGENTURY:

Osobně jsem vše přeměřila.

GENERÁLOVA ŽENA:

Měřič, to je profese!

ŽENA Z AGENTURY:

Mám školení.

GENERÁLOVA ŽENA:

A co krb, funguje? Dá se v něm rozdělat oheň?

ŽENA Z AGENTURY:

Ale ovšem, madam.

GENERÁLOVA ŽENA:

Dovolíte? V dnešní době je to samý falešný krb.

ŽENA Z AGENTURY:

Tenhle ne.

Paní Dallozová vytáhne z kapsy zápalky. Škrtně zápalkou a chvíli ji velmi opatrně drží v krbu. Pak zápalku sfoukne, narovná se a praví:

GENERÁLOVA ŽENA:

V těchto moderních domech není pořádný tah.

ŽENA Z AGENTURY:

Je tu etážové topení na plyn. Všechny místnosti odvětrány, nákladní výtah, dvojitá okna a šachta na odpadky.

GENERÁLOVA ŽENA:

Ložnice je tam?

ŽENA Z AGENTURY:

Ano madam. I s koupelnou.

GENERÁLOVA ŽENA:

Je tichá?

ŽENA Z AGENTURY:

Velice tichá.

GENERÁLOVA ŽENA:

Zůstaňte tady. Zatukám na stěnu a vy mi řeknete, jestli jste to slyšeli.

ŽENA Z AGENTURY:

S radostí.

Madeleine se celou tu dobu dívá upřeně ven. Stojící Etienne sleduje rozhovor obou žen. Generálová Dallozová jde do ložnice a zavře dveře. Dvakrát zabouchá, což je velmi zřetelně slyšet, vrátí se a ptá se:

GENERÁLOVA ŽENA:

Slyšela jste?

ŽENA Z AGENTURY:

Ne.

GENERÁLOVA ŽENA:

Ťukala jsem dvakrát.

ŽENA Z AGENTURY:

Nic jsem neslyšela.

GENERÁLOVA ŽENA (*Etienneovi*):

A vy?

ŽENA Z AGENTURY:

On také ne.

Paní Dallozová se chvilku trochu podezíravě dívá na ženu z agentury a pak jí řekne:

GENERÁLOVA ŽENA:

Buďte tak laskavá, jděte do ložnice a zabouchejte. Hned uvidíme, jestli něco uslyším.

ŽENA Z AGENTURY:

Ale jistě.

Ted' jde do ložnice Žena z agentury, zavře za sebou dveře. Paní Dallozová pozorně poslouchá. Etienne ji pozoruje. Chvilé ticha. Žena z agentury se vrací.

GENERÁLOVA ŽENA:

Klepala jste?

ŽENA Z AGENTURY:

Ano.

GENERÁLOVA ŽENA:

Klepala jste silně?

ŽENA Z AGENTURY:

Velmi silně.

GENERÁLOVA ŽENA:

Nic jsem neslyšela. Máte pravdu, je to velmi tiché. Je tu hromosvod?

ŽENA Z AGENTURY:

Myslím, že je vedle.

GENERÁLOVA ŽENA:

Vy to nevíte jistě?

ŽENA Z AGENTURY:

Mohu se informovat. Přiznávám, že v tomto bodě nejsem...

GENERÁLOVA ŽENA:

Ještě se podívám do ložnice. A do koupelny.

Vstupuje do ložnice, následovaná ženou z agentury. Madeleine a Etienne zůstanou sami. Chvilé ticha. Etienne si znovu sedá a ptá se:

ETIENNE:

Kam půjdeš?

MADELEINE:

Do Benátek.

ETIENNE:

Proč do Benátek?

MADELEINE:

Já jsem si je nevybrala.

ETIENNE:

Budeš tam žít?

MADELEINE:

Nemyslím.

ETIENNE:

Nejseš si jistá?

MADELEINE:

Ne.

ETIENNE:

Benátky jsou krásné, ale žít bych tam nechtěl.

MADELEINE:

Znáš je?

ETIENNE:

Ne.

Paní Dallozová a žena z agentury se v tu chvíli vrátí z ložnice.

ŽENA Z AGENTURY:

Upřímně řečeno, ložnice nemusí být velká. A barva stěn, to je věc vkusu.

GENERÁLOVA ŽENA:

Nám na barvě nezáleží.

ŽENA Z AGENTURY:

Některé kusy nábytku, který tu vidíte, přijdou pryč, ale postel zůstane, i stůl. A navíc je tu spousta úložného prostoru, skříně ve zdi, je to výborně řešené, velmi praktické.

GENERÁLOVA ŽENA:

Mluvila jste o terase?

ŽENA Z AGENTURY:

Pojďte laskavě za mnou... *(Jde před generálovou ženou ke schodišti, které vede na terasu, na kterou není vidět. Zatímco vystupují:)* Terasa je na bytě pochopitelně to nejdražší.

GENERÁLOVA ŽENA:

Jak jinak.

ŽENA Z AGENTURY:

Máte tam otevřený výhled a slunce po celý den.

Obě ženy vystoupily po malém schodišti a zmizí. Madeleine a Etienne zůstanou znovu sami. Chvilka ticha.

ETIENNE:

Znám ho?

MADELEINE:

Ne.

ETIENNE:

Mohla jsi mu říct, aby přišel nahoru a ne ho nechat čekat venku.

MADELEINE:

Nechtěl.

ETIENNE:

A já?

MADELEINE:

Jak co ty?

ETIENNE:

Kde budu bydlet já? Co budu dělat?

MADELEINE:

To je tvoje věc.

ETIENNE:

Objednal jsem víno, má přijít příští týden. A co pošta? A dřevo ve sklepě?

MADELEINE:

Dělej si co chceš.

ETIENNE:

A co naše věci?

MADELEINE:

Jaké věci?

ETIENNE:

Já nevím, knihy... gramofon... Všechno, co jsme koupili společně...

MADELEINE:

Vzala jsem si oblečení. Ani ne všechno. Toaletní tašku. Fotografii rodičů. Svoje hodinky. Svoje šperky. Svoje boty. Zbytek ti nechám. Taliře, povlečení, přístroje.

ETIENNE:

A co s tím mám podle tebe dělat?

MADELEINE:

Co budeš chtít.

Paní Dallozová a Žena z agentury se v tu chvíli znovu objeví, sestoupí po schodišti, jsou znova v obývacím pokoji.

GENERÁLOVA ŽENA:

Jistě, docela pěkná terasa. Možná trochu nebezpečná pro děti. Ale my už máme děti velké. Mají svoje rodiny, nežijí s námi. Rozhodně to není vyloučené. Za stejnou cenu jsme viděli takové hrůzy! Promluvím o tom s manželem a pak se sejdeme. Šlo by to v šest?

ŽENA Z AGENTURY:

V šest se to hodí výborně. *(Ke dvěma ostatním)* To je paní generálová Dallozová.

ETIENNE:

Madam...

MADELEINE:

Madam...

Generálová žena je zdraví úklonem hlavy. Žena z agentury ji doprovodí ke dveřím.

ŽENA Z AGENTURY:

Tudy, prosím.

Obě ženy odejdou. Madeleine a Etienne zůstanou sami. Madeleine stojí u okna a dívá se ven. Etienne sedí u stolu. V ruce drží noviny, ale nečte je. Dívá se na hodinky.

ETIENNE:

Kde bydlí?

MADELEINE:

Dost daleko.

ETIENNE:

Jak dlouho mu trvá, než se sem dostane?

MADELEINE:

Dvacet minut. *(Po chvíli.)* Možná půl hodiny. To záleží na provozu. Na tom, jak je to ucpané.

ETIENNE:

Prší?

MADELEINE:

Ne.

ETIENNE:

Tak to půjde. Zácpa bývá když prší. Zvlášť když prší v pátek. Je dneska pátek?

MADELEINE:

Čtvrtek.

ETIENNE:

Ve čtvrtek, když neprší, to jede docela slušně. V pondělí taky. *(Po chvíli.)* Co má za auto?

MADELEINE:

Alfu Romeo.

ETIENNE:

On je Ital?

MADELEINE:

Ne. Proč?

ETIENNE:

Benátky. Alfa Romeo. Vypadá to, jako by byl Ital. *(Pauza.)* Z kterého roku je to auto?

MADELEINE:

Nevím.

ETIENNE:

Znáš ho už dlouho?

MADELEINE:

Několik měsíců.

ETIENNE:

Ví, kde bydlíš?

MADELEINE:

Několikrát mě doprovázel.

ETIENNE:

Autem?

MADELEINE:

Ano.

ETIENNE:

Takže cestu zná? Je zvyklý?

MADELEINE:

To ano.

ETIENNE:

Jak se jmenuje? *(Madeleine neodpoví. Najednou odejde od okna, bere si zavazadlo a jde ke dveřím.)* Už je tady?

MADELEINE:

Ne.

ETIENNE:

Tak kam jdeš?

MADELEINE:

Počkám na něj dole.

ETIENNE:

Proč?

MADELEINE:

Rozčiluješ mě tím vyptáváním.

ETIENNE:

A co když nepřijede?

Madeleine se zastaví.

MADELEINE:

Doufáš, že nepřijede?

ETIENNE:

Nedoufám vůbec v nic. Neznám ho. Nevím, jestli je to ten typ, co drží slovo nebo ne.

Madeleine znovu položí své zavazadlo.

MADELEINE:

Přijede. Slyšel jsi snad, ne? Telefonoval mi, že vyjíždí... Bude tu každou chvíli, záleží na provozu...

ETIENNE:

Jseš si jistá, že to volal on?

MADELEINE:

Samozřejmě.

ETIENNE:

Poznala jsi jeho hlas?

MADELEINE:

Ano, poznala jsem jeho hlas.

ETIENNE:

Má výrazný hlas?

MADELEINE:

Znám jeho hlas.

ETIENNE:

A co když ti lhal?

MADELEINE:

Jak to myslíš?

ETIENNE:

Řekl ti, aby ses připravila, řekl ti, že přijede. Abys na něj počkala. Ale ve skutečnosti možná nepřijede.

MADELEINE:

A proč by telefonoval?

ETIENNE:

To se zeptej jeho.

Najednou zazvoní zvonek. Madeleine, která se už chvíli nedívá z okna, nadskočí. Vypadá zmateně.

MADELEINE:

Co to...

ETIENNE:

Cože?

MADELEINE:

Říkal, že nahoru nepůjde. Co ho to napadlo? *(Chvilku váhá. Další zazvonění. Dívá se na hodinky.)* Jak to, že je tu tak brzy. To nechápu.

Jde rychle otevřít. Vstoupí Žena z agentury, doprovázená asi Pětačtyřiceti až padesátiletým mužem, který má v ruce aktovku. Je to pan Astruc.

ŽENA Z AGENTURY:

Dobrý den, to jsem zase já. Prosím vás, nenechte se vyrušovat. Jen provedu bytem pana Astruka, čekal už dole v hale.

PAN ASTRUC:

Madam... Pane...

ETIENNE:

Pane...

MADELEINE:

Pane...

Prohlídka začne. Madeleine jde znovu na své místo u okna. Etienne, který vstal, si sedá.

ŽENA Z AGENTURY:

Takže. Tohle je obývací pokoj. Padesát dva čtvereční metry. Překrásná místnost. S veškerým zařízením, velmi komfortní. Krb má výborný tah. Koberec je tu dva roky. Prakticky nový. Ústřední topení na plyn. Nákladní výtah, dvojitá okna, odpadková šachta. Zde, kuchyně. Můžete se podívat...

Pan Astruc ji beze slova poslouchá a pokyvuje hlavou. Zdá se, že se mu líbí všechno. Žena z agentury je poněkud omrzelá. Pan Astruc zběžně nahlédne do kuchyně a řekne:

PAN ASTRUC:

Kuchyně, víte, já...

ŽENA Z AGENTURY:

Ale potřebujete ji.

PAN ASTRUC:

Ano, ale jsem svobodný. Od té doby, co jsou mrazáky...

ŽENA Z AGENTURY:

Je tam opékač topinek, elektrická trouba, myčka nádobí.

PAN ASTRUC:

Ano, ano, výborně.... Výborně.

ŽENA Z AGENTURY:

Tady je ložnice a koupelna. Prosím.

PAN ASTRUC:

Promiňte...

Vstupují do ložnice a nechají Madeleine a Etienna samotné. Chvilku je ticho.

ETIENNE:

Kam ti můžu psát, kdybych ti chtěl dát něco vědět?

MADELEINE:

Co bys mi chtěl dávat vědět?

ETIENNE:

Co je nového.

MADELEINE:

Co je nového s čím?

ETIENNE:

Tak, vůbec. Se mnou.

MADELEINE:

Občas ti zavolám.

ETIENNE:

Ale kam mi zavoláš, když už nebudu tady?

MADELEINE:

Napíšu ti k tvojí mamince, když ti budu chtít psát. Neměj starost.

ETIENNE:

Co si maminka pomyslí!?

Žena z agentury a pan Astruc se vracejí do obývacího pokoje.

ŽENA Z AGENTURY:

Upřímně řečeno, ložnice nemusí být velká.

PAN ASTRUC:

Á, v tom s vámi nesouhlasím. Já vždycky říkám: malý pokoj, velké spaní. Já chodím spát půl hodiny po půlnoci a v šest ráno jsem jako rybička. Je tu terasa?

ŽENA Z AGENTURY:

Tudy.

PAN ASTRUC:

Vteřinku. (*Etiennovi.*) Mohu si zavolat? Jen po Paříži.

ETIENNE:

Prosím.

Pan Astruc se chápe telefonu a vytáčí číslo.

PAN ASTRUC:

Zneužívám vás, ale co naděláte. Jak vidím telefon, neodolám. A čím jsem starší, tím víc volám. To je neuvěřitelné. (*Do telefonu.*) Haló? Doktora Garniera, prosím... Tady Astruc... Ano... (*Ostatním.*) Velice zaměstnaný člověk, ale pro mě udělá cokoli. (*Do telefonu.*) Dobrý den, doktore. Ano, takže? (*Chvíli poslouchá.*) Cože?... Jistě, jistě, ale já nesouhlasím! Zásadně nesouhlasím! Řekněte paní Bugeotové, že s tím se nepočítalo... Cože? Já chápu. Ano... (*Chvíli poslouchá, pak křičí:*) To ne! To ne! To v žádném případě ne! Cože? (*Poslouchá.*) Ale to je nepřijatelné! Jak můžete chtít, abych souhlasil? To je nepřijatelné! ... Cože?... Moment... (*Etiennovi.*) Jaké je sem číslo?

ETIENNE:

01.49.74.34.28.

PAN ASTRUC (*do telefonu*):

01.49.74.

Tázavě se dívá na Etienna.

ETIENNE:

34.28.

PAN ASTRUC (*do telefonu*):

34.28. (*Poslouchá.*) Ano, ano. Jistě, jistě... Co nejdřív, prosím vás... Ano, ano...

Zavěsí a otírá si čelo kapesníkem. Má velice ustaraný výraz. Krátké ticho.

ŽENA Z AGENTURY:

Chcete vidět terasu?

PAN ASTRUC:

Ano, to mi udělá dobře, nadýchat se trochu vzduchu. Kde to je?

ŽENA Z AGENTURY:

Tudy.

Vystupují po schodišti, které vede na terasu. Zatímco jdou nahoru:

ŽENA Z AGENTURY:

Výhled je úchvatný a slunce tam jde celý den.

PAN ASTRUC:

Opalování je příjemné, zvláště v zimě. V létě slunce moc pálí a dneska jsou všichni opálení, jak to vypadá?

Pan Astruc a žena z agentury vyjdou na terasu a zmizí. Madeleine a Etienne jsou sami. Chvilka ticha.

MADELEINE:

Ty mi nevěříš?

ETIENNE:

Nevím. U tebe člověk nikdy neví.

MADELEINE:

Řekla jsem ti pravdu.

ETIENNE:

To je možné.

MADELEINE:

Nemůžu lhát. To víš sám. Neumím si vymýšlet. Nemám fantazii, ani smysl pro humor, to už jsi mi to vyčetl mockrát.

ETIENNE:

Neřekl jsem, že lžeš.

MADELEINE:

Ale ano.

ETIENNE:

Ale ne.

MADELEINE:

Dalo se to vycítit.

Krátká pauza.

ETIENNE:

Něco jsem ti udělal?

MADELEINE:

Ne.

ETIENNE:

Chci říct: něco nenormálního? Teď někdy? V poslední době?

MADELEINE:

Vůbec nic.

ETIENNE:

Můžeš mi říci všechno.

MADELEINE:

Všechno jsem ti řekla.

ETIENNE *(po chvílce)*:

A co ta tvoje taška. Nezdá se ti, že...

Zvoní telefon. Madeleine jde k přístroji a zvedne sluchátko.

MADELEINE *(do telefonu)*:

Haló?... Ano... Ovšem, okamžik... *(Jde až pod schody a volá:)* Pane Astruku!

PAN ASTRUC *(mimo)*:

Ano!

MADELEINE:

To je pro vás! Telefon!

PAN ASTRUC *(mimo)*:

Už běžím!

Vejde, rychle sejde ze schodů a ptá se:

PAN ASTRUC:

To je doktor Garnier?

MADELEINE:

Ano.

PAN ASTRUC:

Panebože, tak rychle! Neuvěřitelně schopný člověk! Stihne najednou tolik věcí! Opravdu úžasný. *(Do telefonu.)* Haló... Haló, ano... Cože? Ale co mi to povídáte? ... Podepsal jsem, podepsal, samozřejmě, že jsem podepsal, no a co? ... Poslyšte, vy mě znáte, já... Jistě, ale já... Dobře, zavolám ji... Zavolám jí a pak zavolám vám... *(Zavěšuje a ptá se Etienno:)* Mohu si ještě jednou zavolat? Jen po Paříži.

ETIENNE:

Prosím.

Zatímco pan Astruc telefonoval, přišla Žena z agentury dolů. Čeká v pozadí. Dívá se na hodinky. Pan Astruc vytáčí další číslo a při tom říká:

PAN ASTRUC:

To mě zabije. Ani jsem se nestačil naobědvat. *(Etiennovi.)* Neměl byste tu, je mi to hloupé, ale neměl byste tu kousek sýra, nebo tak něco? Já jsem... *(Do telefonu.)* Haló? Paní Bugeotovou, prosím...

Astruc u telefonu... (*Etiennovi, který vstal a jde do kuchyně.*) Nebo šunku, salám... Cokoli... A kousek másla... (*Do telefonu.*) Haló? Paní Bugeotová?... Tady je Astruc, ano, dobrý den, madam... Moje úcta, já... Ano, ano, já vím, já... Přesně o to mi jde... Ale proč probůh zatahovat soudy do záležitosti, která ... Cože?... (*Chvíli poslouchá.*) V úterý? Ale madam, v úterý já... Haló?... (*Ostatním.*) Zavěsila. Je to velmi temperamentní žena. Jestli trochu nezvolní, vypoví jí jednoho dne srdíčko službu.

Zavěsí. Etienne se vrátí z kuchyně s talířem, na kterém je sýr, chléb a máslo.

PAN ASTRUC:

Ó, děkuji, jste hodný... To je ementál?

ETIENNE:

Ano.

PAN ASTRUC:

Máte jen tohle?

ETIENNE:

To je všechno, co tu zbylo.

PAN ASTRUC:

Nemáte trochu červeného, aby se to líp polykalo?

ETIENNE:

Podívám se.

Etienne se vrátí do kuchyně. Pan Astruc se pustí do jídla a říká:

PAN ASTRUC:

Bílé víno mi dělá zle na nervy. Lékaři mi to vždycky říkali a v tom s nimi souhlasím.

Žena z agentury jde k němu.

ŽENA Z AGENTURY:

Pane Astruku, promiňte, čekají na mě další zákazníci...

PAN ASTRUC:

Prosím, prosím. Jen běžte, milá paní.

ŽENA Z AGENTURY:

Vy zůstanete tady?

PAN ASTRUC:

Zdržím se jen chvilku. Neviděl jsem všechno.

ŽENA Z AGENTURY:

Takže snad za chvíli na shledanou.

PAN ASTRUC:

Nemusíte nijak spěchat.

Žena z agentury odejde. Pan Astruc jí. Etienne se vrátí z kuchyně a nese láhev červeného vína a skleničku. Nalije víno do sklenky.

PAN ASTRUC:

Díky. Jen něco málo spolknou, to mě postaví na nohy. Červené na mě působí jako uklidňující prostředek, bílé mě spíš rozčílí. *(Pauza. Jí.)* Musím ještě zavolat doktora Garniera. Panebože, taková komplikace. *(Vypije trochu vína.)* Skuteční přátelé, to už dneska neexistuje. Peníze přicházejí a odcházejí. Tak co vám zbývá? *(Uvidí Madeleinino zavazadlo)* Vy odcházíte?

MADELEINE:

Ano.

PAN ASTRUC *(Etienneovi)*:

A vy?

ETIENNE:

Já ne. Ne hned.

PAN ASTRUC:

Tahle čtvrt' se mi líbí. Je to blízko nádraží. Mám nádraží rád. Už od malička. Ale udělal jsem špatný obchod. *(Etienneovi.)* Máte vajíčka?

ETIENNE:

Myslím, že tam nějaká zbyla.

PAN ASTRUC *(Madeleine)*:

Nebudete si je brát s sebou?

MADELEINE:

Ne.

Pan Astruc vstane.

PAN ASTRUC:

No. Nebudu obtěžovat. Udělám si omeletku. Já dělám dobré omeletky. *(Etienneovi.)* Dáte si?

ETIENNE:

Děkuji. Obědval jsem.

PAN ASTRUC *(Madeleine)*:

A vy?

MADELEINE:

Já také.

PAN ASTRUC:

To je škoda. Já tak nerad jím sám.

*Pan Astruc odejde do kuchyně, odkud je slyšet, jak si pobrukuje Čas
třešní /Le temps des cerises/ Madeleine a Etienne zůstanou sami.
Chvilé ticha.*

MADELEINE:

Co jsi mi chtěl říct o mé tašce?

ETIENNE:

Cože?

MADELEINE:

Začal jsi mluvit o mé tašce. Co jsi s ní chtěl?

ETIENNE:

Zapomněl jsem. Aha, ano! Chtěl jsem se tě zeptat...

Zvoní telefon. Madeleine jde k aparátu a zvedne ho.

MADELEINE:

Ano? Dobrý den...

Pan Astruc vyjde z kuchyně.

PAN ASTRUC:

To je pro mě?

MADELEINE:

Ne, ne.

PAN ASTRUC:

Nemluvte moc dlouho, prosím vás. Musím za chvíli volat doktora
Garniera, je to důležité.

Vrací se do kuchyně, odkud je slyšet bouchání pánve a rozbíjení vajec.

MADELEINE (do telefonu):

Ano? Máš se dobře, Solange? (Chvilku poslouchá.) Poslala jsem ti to,
musíš to dostat... Je to ulice Cambon, nevzpomínám si už na číslo,
takový bílý butik... Měla jsem stejné, byly na nich stuhy. Modrobílé.
Moc hezké... Ano, jestli chceš. V úterý nebo ve středu, v pondělí je
zavřeno... To se hodí. A co Filip, co jeho noha? ... Dobře, já taky,
zavoláme si. Ahoj...

Zavěsí a vrátí se na své místo u okna, zatímco Etienne se jí ptá:

ETIENNE:

To byla Solange?

MADELEINE:

Pozdravuje tě.

ETIENNE:

Domluvily jste si schůzku?

MADELEINE:

Víceméně.

ETIENNE:

Ona neví, že odcházíš?

MADELEINE:

Jsi jediný, kdo to ví.

Někdo zvoní u dveří. Pan Astruc rychle vyjde z kuchyně, utírá si ruce do utěrky, jde otevřít a říká:

PAN ASTRUC:

To nic. To je pro mě. Jdu tam.

Otvírá. Vstupuje pětatřicetiletý muž, který se jmenuje Maurice. Vstoupil, aniž by si všiml Madeleine.

PAN ASTRUC:

Nazdar, Maurici. Pojd' dál. Jak se máš? To jsem rád, že tě vidím.

Promiň, že jsem tě pozval sem, ale musím vyřídit tolik věcí najednou...

MAURICE:

Bydlíš tady?

PAN ASTRUC:

Ne, ne. Právě jsem dělal omeletu. Dáš si ?

MAURICE:

Víš dobře, že vejce nesmím.

PAN ASTRUC:

To je pravda.

MAURICE:

Vejce, jídla z mouky, tuky.

PAN ASTRUC:

Věděl jsem to. Jsem hlupák!

MAURICE:

Ze začátku to bylo těžké. Ted' už jsem si zvykl. Ale dal bych si trochu kávy.

PAN ASTRUC (*Etiennovi*):

Máte tu někde kávu?

ETIENNE:

Můžu ji udělat.

PAN ASTRUC:

To by od vás bylo velice milé. Káva mi nikdy nešla. Chce to najít přesný poměr.

Etienne jde do kuchyně a s Mauricem si navzájem pokynou hlavou.

MAURICE:

Pane...

ETIENNE:

Pane...

Etienne odejde do kuchyně.

PAN ASTRUC:

Poslyš, Maurici, řeknu ti ve zkratce, o co tu jde. Posad' se. (*Oba si sedají. Pan Astruc se obrací k Madeleine, aby jí řekl:)* Mohli bychom jít na terasu, ale fouká tam vítr, nevadí vám, když zůstaneme tady?

MADELEINE:

Chovejte se jako doma.

PAN ASTRUC:

Díky.

Madeleine odpověděla, aniž se otočila. Maurice se na ni podívá a ptá se pana Astruka:

MAURICE:

Kdo to je?

PAN ASTRUC:

Nevím.

MAURICE:

Ty nevíš, kdo jsou ti lidé?

PAN ASTRUC:

Ne. Ostatně stěhují se. Poslouchej mě.

MAURICE:

Promiň, že jsem se opozdil, ale musel jsem poslat rodičům telegram, šel jsem oklikou okolo pošty v ulici Chassinet. Tu poštu ti doporučuju! Vždycky tam najdeš přitažlivou ženu. V kteroukoli hodinu.

PAN ASTRUC:

Vždycky stejnou?

MAURICE:

Ne. Pokaždé jinou. Dneska ráno tam byla taková vyšší bruneta. Moc pěkně stavěná. V bílém plášti. Posílala balíček do Anglie.

PAN ASTRUC:

Jsem jako ty, Maurici. Taky mám rád pěkně stavěné ženy.

MAURICE:

To je první věc, které si na ženě všímám: jestli je hezká.

PAN ASTRUC:

A především, jestli je dobře stavěná.

MAURICE:

Dobře stavěná a hezká.

PAN ASTRUC:

Je to tak. Žena je jako dům. A dům musí být dobře stavěný. Od základů až po římsu. (*Vyndá z aktovky papír.*) Takže, Maurici, protože máš rád dobře stavěné věci, něco ti ukážu. (*Etienne se v tu chvíli vrátí z kuchyně a na podnose přinese dva šálky kávy, cukřenku a talíř s několika sušenkami.*) Á, káva. Díky.

ETIENNE:

Zůstalo nám pár sušenek, vezměte si je. My už je nebudeme potřebovat.

MAURICE:

A proč jako?

ETIENNE:

Protože se odsud stěhujeme.

MAURICE:

To ale není důvod k tomu, abyste už nejedli sušenky.

ETIENNE:

Budeme jíst jiné. Chci říct, že se při stěhování nebudu obtěžovat s těmihle sušenkami. Takže vám je dávám.

MAURICE:

Vy se stěhujete?

ETIENNE:

Co nejdřív.

PAN ASTRUC:

Říkal jsem ti to, Maurici. Jsou na odchodu. (*Pan Astruc křoupá sušenku, zatímco Maurice ochutnává kávu. Mauricovi:*) Ty sušenky už jsou trochu tvrdé.

MAURICE:

To je pravda. Ale káva je velmi dobrá.

PAN ASTRUC:

V Itálii dělají dobrou kávu.

MAURICE:

Je stejná jako tady, ale dělají ji jinak. Máš cigaretu?

PAN ASTRUC (*Etienнови*):

Máte cigaretu?

ETIENNE:

Asi ano.

Hledá po kapsách, najde balíček cigaret a nabídne jim.

PAN ASTRUC:

A oheň?

ETIENNE:

Oheň mám.

Svým zapalovačem jim zapaluje cigarety.

PAN ASTRUC:

Díky. Jste opravdu moc hodný. Já odmítám nosit u sebe cigarety. A je to dobře, kouřím míň.

MAURICE:

Já přestanu příští pondělí.

PAN ASTRUC:

Proč v pondělí?

MAURICE:

V neděli je to pro mne těžké.

PAN ASTRUC:

Ta věc, kterou jsem ti chtěl říct, Maurici, kvůli které jsem tě požádal, abys přišel...

MAURICE (*Etiennovi*):

Nechci být indiskrétní, ale proč tenhle byt pouštíte?

ETIENNE (*dívá se na Madeleine*):

Protože se rozcházíme, ona a já.

Maurice se obrátí směrem k Madeleine, která ve stejnou chvíli pohlédne směrem k němu.

MAURICE:

Ona odchází?

ETIENNE:

Ano, odchází.

MAURICE:

Proč?

ETIENNE:

Já nevím.

MAURICE:

Neřekla vám to?

ETIENNE:

Ne.

MAURICE:

Vy nevíte proč odchází a necháte ji jít?

ETIENNE:

A co mám dělat?

Maurice se znovu podívá směrem k Madeleine.

MAURICE:

Takhle krásná žena se vidí málokdy. (*Najednou velmi zkroušený.*)

S tou, kterou jsem viděl na poště, jsou to dnes už dvě krásné ženy, které jsem potkal.

PAN ASTRUC:

Nebud' smutný, Maurici.

MAURICE:

Je to silnější než já.

PAN ASTRUC:

V životě nejsou jen ženy.

MAURICE:

To je otázka.

Pan Astruc dopije kávu, odloží šálek a rozvážně začne.

PAN ASTRUC:

Můj drahý Maurici, řeknu ti dvěma slovy, v čem je problém. Ostatně, pokud si vzpomeneš, už jsem ti o té jedinečné šanci říkal před...
(*Zazvoní telefon. Trochu podrážděný pan Astruc ho zvedne.*) Haló?
Ano, to jsem já. Proboha, dobrý den, doktore. Úplně jsem zapomněl, že vás mám znovu volat... ano, ano, mluvil jsem s paní Bugeotovou, přirozeně, ale neměl jsem možnost... V úterý, ano, příští úterý. Úterý. Počítáte s tím? (*Chvilku poslouchá.*) Ale ano, můžete! Neříkejte mi, že nemůžete!... Já? Ale poslouvejte, já teď právě... Je to prakticky hotová věc... Teď o tom s vámi nemohu mluvit, ale zavolám vás... Určitě vám zavolám. (*Během telefonického hovoru se Maurice dlouze dívá na Madeleine. Pan Astruc zavěsí.*) Poslouvej, Maurici.

MAURICE:

Ano.

PAN ASTRUC:

Dobře mě poslouvej. Možná chceš vědět, proč jsem tě požádal, abys přišel?

MAURICE:

Chci vědět, proč tahle žena odchází.

ETIENNE:

Odchází, protože už mě nemiluje.

MAURICE:

Podle mého názoru vás nikdy nemilovala.

PAN ASTRUC:

Tak budeš mě poslouchat, Maurici? Pozval jsem tě sem z velmi konkrétního důvodu.

MAURICE:

Zamiloval jsem se do ní.

PAN ASTRUC:

Prosím tě, uklidni se.

MAURICE:

Jsem naprosto klidný. Vždycky, když se zamiluji, jsem naprosto klidný. Nervózní jsem, jenom když zrovna nejsem zamilovaný.
(*Madeleine odstoupí od okna a udělá několik kroků směrem k Mauricovi. Zakryje si rukou oči a ptá se ho:)*

MADELEINE

Jakou barvu mají moje oči?

MAURICE:

Šedomodrou.

MADELEINE (*dává ruku dolů*):

Přesně tak. (*Dívá se na Etienna.*) S tímhle mužem jsem žila čtyři roky. Minulý měsíc jsem si zakryla oči a položila mu stejnou otázku. Nebyl schopen mi odpovědět.

ETIENNE:

Nevím ani jakou barvu očí mám já.

PAN ASTRUC:

Kromě toho barva očí nic neznamena. Stejně jako tvar obličeje. Můj otec měl energickou bradu, a přesto skončil na mizině.

MAURICE:

Ten byt je k pronajmutí?

ETIENNE:

Bude.

MAURICE:

Beru ho.

PAN ASTRUC:

Maurici, uklidni se. Máš už tři byty.

MAURICE:

Mám tři byty, ale žádný se mi nelíbí.

PAN ASTRUC:

Poslouchej mě.

MAURICE:

Tenhle se mi líbí. Je to přesně to, co mám rád. Co už dávno hledám. A kdybych měl takovýhle byt, nenechal bych takovouhle ženu odejít.

PAN ASTRUC:

Nechceš mě pět minut poslouchat?

MAURICE (*najednou vztekly*):

Co mi vlastně chceš říct?

PAN ASTRUC:

No konečně. (*Vytahuje ze své aktovky několik papírů.*) Jestli si vzpomínáš, když jsme se viděli naposled, říkal jsem ti o jedné...

Maurice, který se rozhlíží kolem sebe a právě si všiml schodiště, přeruší gestem pana Astruka.

MAURICE:

Promiň...

PAN ASTRUC:

Ano?

MAURICE (*Etiennovi*):

Ty schody někam vedou?

ETIENNE:

Na terasu.

MAURICE:

Na pěknou terasu?

ETIENNE:

Dost pěknou. Velice slunečnou.

MAURICE:

Ta terasa patří k bytu?

Pan Astruc se rychle zvedne, shrábne své papíry a řekne Mauricovi:

PAN ASTRUC:

Pojď se tam mrknout. Nádherná vyhlídka! Pojď se mnou. Budeme tam mít klid.

Maurice se nechá odvést. Zatímco oba stoupají po schodech:

MAURICE:

Nemám terasy moc rád.

PAN ASTRUC:

Můžu vědět proč?

MAURICE:

Mám závratě.

PAN ASTRUC:

Budu tě držet za ruku.

Zmizí. Madeleine a Etienne zůstanou sami. Krátké ticho, pak:

MADELEINE:

Už to víš?

ETIENNE:

Co?

MADELEINE:

Co jsi mi chtěl říci o mojí tašce. Už to víš?

ETIENNE:

Jo, ale nemá to význam.

MADELEINE:

Co to bylo?

ETIENNE:

Ale nic.

MADELEINE:

Řekni mi to.

ETIENNE:

Nic. Zdálo se mi, že máš těžkou tašku. Napadlo mě, jestli... jestli ji uneseš sama... Jak vidíš, nic důležitého.

MADELEINE:

To je fakt.

ETIENNE:

Kolik je hodin?

MADELEINE:

Nevím.

ETIENNE:

Víš to moc dobře.

MADELEINE:

Čtyři dvacet pět.

ETIENNE:

Teď už tu bude každou chvíli. Asi se cestou zastavil něco nakoupit. Možná, aby ti koupil květiny. Nebo dárek. Už ti někdy dal nějaký dárek?

MADELEINE:

Ano.

ETIENNE:

Prstýnek?

MADELEINE:

Ano.

ETIENNE:

Je ženatý?

MADELEINE:

Nežije se svou ženou.

ETIENNE:

Je to dlouho co... co jste se rozhodli odjet?

MADELEINE:

Deset nebo dvanáct dní.

ETIENNE:

Proč jsi mi nic neřekla?

MADELEINE:

Čekala jsem, až si budu jistá.

ETIENNE:

Nemáme v prádelně nějaké prádlo?

MADELEINE:

Ne. Všechno jsem přinesla.

ETIENNE:

A v čistírně? To moje kostkované sako, s tou skvrnou?

MADELEINE:

Bylo hotové včera. Vyzvedla jsem ho. Účet v lahůdkářství je zaplacený, ale garáž ne.

ETIENNE:

Necháváš mi auto?

MADELEINE:

Je tvoje.

ETIENNE:

Já ti přeju, aby přijel, rozumíš.

MADELEINE:

Nenuť se najednou k roztomilostem.

ETIENNE:

Já se nenutím. Opravdu si přeju, aby přijel. Chvilími si to dokonce přeju upřímně.

MADELEINE:

To určitě.

ETIENNE:

Ale ano.

MADELEINE:

Znám tě. Teď si to vychutnáváš. Vidím ti to na rtech. Každá minuta je pro tebe rozkoš. Nevýslovná rozkoš. Jseš si čím dál tím jistější, že nepřijede. Jsi prostě takový. Vždycky jsi takový byl. Nejsi schopen přijmout ty nejprostší věci. *(Pauza.)* Přijede.

ETIENNE:

Nikdy jsem neřekl nic jiného.

MADELEINE:

Ale ano. Řekl jsi to.

V té chvíli se Maurice a pan Astruc vracejí z terasy. Jsou rozcuchaní. Maurice jde první.

PAN ASTRUC:

Promiň, Maurici, ale tyhle tvoje citové problémy znám už hodně dlouho. Ale já mám existenční problémy, chápeš? Existenční! A to je důležitější!

MAURICE:

Nesouhlasím s tebou. Pro mě jsou existenčně důležité právě city.

PAN ASTRUC *(schází dolů)*:

Je tam opravdu větrno. A zábradlí je nízké. *(Etiennovi.)* Máte minitel?

ETIENNE:

Ano.

PAN ASTRUC:

Můžete mi najít číslo na rejstřík obchodního soudu? Moc by mi to pomohlo. Nikdy jsem to s minitelem neuměl.

ETIENNE:

Mám hledat pod “rejstřík” nebo “obchodní”?

PAN ASTRUC:

Pod “soudy”. *(Mauricovi.)* Ted’ se posad’, Maurici. *(Maurice se posadí, pan Astruc si sedá také, papíry drží v ruce a odkašle si. Etienne hledá číslo na minitelu. Maurice se obrátí k Madeleine a hledí na ni.)* A přestaň se dívat na tu ženu.

MAURICE:

Proč?

PAN ASTRUC:

Protože jí to vadí.

MAURICE:

Jsem si jistý, že ne.

PAN ASTRUC:

Prosím tě, udělej to pro mě. *(Maurice se s lítostí obrací.)* Poslouchej mě. Maurici, prosím tě, už mě konečně poslouchej. Nežádám tě o almužnu, znáš mě, navrhuju ti naopak dobrý obchod. Poctivý a skvělý obchod. Ale musíš, poslouchej mě dobře, musíš bezpodmínečně do úterka...

Někdo zvoní u dveří. Ticho. Madeleine, která se na chvílku vzdálila od okna, sebou cukne a řekne:

MADELEINE:

Tohle...

MAURICE:

Cože?

MADELEINE:

Slyšel jste troubení?

MAURICE:

Ne. Proč?

MADELEINE:

Říkal, že nahoru nepůjde.

MAURICE:

Kdo?

Madeleine jde otevřít. Je to Žena z agentury.

ŽENA Z AGENTURY:

To jsem zase já, dobrý den. (*Madeleine.*) Vy jste ještě tady?
(*Mauricovi.*) Dobrý den, pane.

MAURICE:

Dobrý den.

PAN ASTRUC:

To je můj přítel.

ETIENNE:

Tak už jste zase zpátky?

ŽENA Z AGENTURY:

Já tak nerada zůstávám ve vstupních halách sama. Mívám v nich zlé předtuchy.

ETIENNE:

Čekala jste v hale?

ŽENA Z AGENTURY

Ano.

ETIENNE:

Ale měla jste další zákazníky.

ŽENA Z AGENTURY:

Ano. Čekala jsem na ně. Ale vyšplouchli mě. To se stává. Čím dál tím častěji. Generál s manželkou nepřišli?

ETIENNE:

Ještě není šest.

ŽENA Z AGENTURY:

Měli přijít o něco dřív. (*Panu Astrukovi.*) Tak co, pane Astruku?
Porozhlédl jste se všude?

PAN ASTRUC:

Ano i ne.

ŽENA Z AGENTURY:

To je ale vítř! Chvílemi jsem sotva šla! Co říkají předpovědi?

ETIENNE (*nahlédne do novin*):

Nic zvláštního. Byl v hale průvan?

PAN ASTRUC:

Počasí, to je jasná věc. Já, jakmile se začne mluvit o počasí, zmlknu.
Protože tam nahoře, to je prostě bordel. Neexistuje nic
nevypočitatelnějšího, než takový mrak.

ŽENA Z AGENTURY:

Doufám, že vás neruším.

MAURICE:

Ani v nejmenším.

ŽENA Z AGENTURY:

Měla jsem takový dojem. Že vás trochu rozčiluju. Mám totiž velkou zkušenost v oblasti mezilidských vztahů. Potkávám stále nové tváře.

Jednu za druhou. Šup, šup, šup. (*Etiennovi.*) Možná si potřebujete něco říct?

ETIENNE:

Ted' už ne.

ŽENA Z AGENTURY:

Tak to mám asi z toho větru. Ten pocit. Že vás ruším. Není to zvláštní, jak začnou řádit živly, necítím se ve své kůži. Mám tak trochu strach.

MAURICE:

Já to mám naopak.

ŽENA Z AGENTURY:

Opravdu?

MAURICE:

Mám hrůzu z nehybnosti. Když je moře jako olej. Když se vzduch dá krájet. Když se ani lístek na stromě nepohne. V takových chvílích mám strach já.

PAN ASTRUC:

Ale všimněte si, že uvnitř budovy není takový vítr nic pozoruhodného.

ŽENA Z AGENTURY:

To by tak ještě scházelo.

PAN ASTRUC:

A přitom je to taková nevysvětlitelná věc, vítr. Navíc většinou ani netrvá dlouho.

MAURICE:

Já osobně větru nevěnuju zvláštní pozornost. Ani dešti, ani sněhu. A nikdy nenosím přšiplášť, ani šálu. Mě psí počasí v podstatě nezajímá.

ŽENA Z AGENTURY:

A co vás zajímá?

MAURICE:

Chtěl bych si najmout tenhle byt.

ŽENA Z AGENTURY:

Vážně?

MAURICE:

Velmi vážně.

PAN ASTRUC:

Neposlouchejte ho, je to impulsivní člověk. Vždycky chce všechno koupit, všechno vlastnit. Samozřejmě kromě toho, co by skutečně mohl...

Etienne našel číslo obchodního soudu. Přinese ho panu Astrukovi, zatím co Maurice znovu soustředí svou pozornost na Madeleine.

ETIENNE:

Tady je to číslo. Tuhle.

PAN ASTRUC:

Díky, díky, ušetřil jste mi spoustu času. *(Při vytáčení čísla.)* A meteorologové se navíc snaží působit uklidňujícím dojmem. Jsou za to placení. Kdyby říkali všechno co vědí... Přesto nelze popřít, že za několik posledních let se podnebí změnilo. Například... *(Do telefonu.)* Haló? To je rejstřík? Slečno, prosím vás... Zavřeno? Proč? ... Ach tak... Ano, prosím vás. *(Etiennovi.)* Můžete to psát? 01.42.37.42.41. *(Do telefonu.)* Děkuji, hned to zkusím.

Etienne podá panu Astrukovi kousek papíru, na který poznamenal číslo.

PAN ASTRUC:

Něco tam dělají, je zavřeno. *(Vytáčí nové číslo.)* Je to znát, že se podnebí mění. V Evropě už například neexistují roční období.

ŽENA Z AGENTURY:

Jaro v lednu, záplavy v srpnu...

PAN ASTRUC:

Rostliny už nevědí, kdy mají klíčit, musí se dokonce... *(Do telefonu.)* Haló?... Rejstřík obchodního soudu?... Cože? *(Dívá se na útržek papíru.)* 01.42.37.42.41... Ach tak, promiňte.

Zavěsí a znovu velmi pozorně vytáčí číslo.

PAN ASTRUC:

Tolik omylů, to není normální.

ŽENA Z AGENTURY:

A když si dnes chce člověk užít slunce, aby jel do Holandska.

PAN ASTRUC:

Do Holandska, ne-li ještě výš! *(Do telefonu)* Haló? Sekretariát rejstříku, prosím... Cože?... Tam už jsem telefonoval, řekli mi, že... Ovšem... *(Znechuceně zavěšuje.)* Práce skončily. Služby se vracejí na původní místo. Ale jsou zácpy. Může to trvat celý týden. To máte pořád něco. Všechno se v poslední době nějak hrouť. Je zázrak, že to ještě funguje.

ŽENA Z AGENTURY:

Ale když jsem šla sem, ulice byly prázdné.

Krátké ticho

ETIENNE *(panu Astrukovi):*

Vy už tu svoji omeletu nechcete?

PAN ASTRUC:

Omeletu? Ne, ne. Chcete ji?

ETIENNE:

Já ne. V žádném případě. (*Ženě z agentury:*) A vy?

ŽENA Z AGENTURY:

Děkuji. Obědvala jsem.

PAN ASTRUC:

Dneska člověk v podnikání potřebuje takovou trpělivost! A stejně netušíte, co bude zítra! Bijete se, bijete se a když na to přijde, je zítra ráno stejně všechno jinak.

ETIENNE:

Takže je možná lepší nic nedělat?

PAN ASTRUC:

Možná. Člověk se z toho vždycky nějak vyhrabe. Ale jsou tady i druhí, okolo vás.

ŽENA Z AGENTURY:

Vy živíte rodinu?

PAN ASTRUC:

Dvě.

Ticho. Maurice se přiblížil k Madeleine. Ptá se jí:

MAURICE:

Na koho čekáte?

MADELEINE:

Já?

MAURICE:

Ano.

MADELEINE:

Na někoho, kdo pro mě má přijet.

MAURICE:

Čekáte dlouho?

MADELEINE:

Ne, ne. Několik minut. Musí tu být každou chvíli.

ETIENNE (*Mauricovi*):

Nevěřte ani slovu z toho, co říká. Měl tu být už před čtvrthodinou.

Zvláště jestli na ulicích nikdo není.

ŽENA Z AGENTURY:

Dnes nikdo.

PAN ASTRUC:

Já jsem přišel pěšky, byl jsem tady v těch končinách. Ale tohle jsem neslyšel. Říkali, že jsou zácpy.

ŽENA Z AGENTURY:

Zácpy? Prosím vás!

PAN ASTRUC:

Protože všichni jedou ven. To jsem slyšel.

ŽENA Z AGENTURY:

No jestli věříte všemu, co se říká! Dnes se jede výborně. Je to až neuvěřitelné. Jako by všichni odjeli.

ETIENNE:

Skoro všichni.

PAN ASTRUC (*Ženě z agentury*):

V jednom máte pravdu. Dnes už se vůbec nedá věřit tomu, co lidi říkají. To je tedy pravda. Řeknou vám ano a není to ano. Řeč ztrácí smysl! Už se jí vůbec nedá věřit. A lidi pořád mluví a mluví. To je hrůza!

MAURICE (*Madeleine*):

Ten člověk nepřijede z jednoho prostého důvodu. Nemiluje vás.

Kdybyste odjela se mnou, rodiče by mi dali peníze, v tom není problém. Konec konců jsem jediný syn, nic mi neodmítnou. Najali bychom si velké auto s řidičem v bílé uniformě. Dělal by nám gorilu. Odjeli bychom se někam schovat.

ŽENA Z AGENTURY:

Kam například?

MAURICE:

Kam by chtěla. Do hor. Na venkov. U nás nebo v cizině. Taková místa se ještě najdou.

PAN ASTRUC:

Čím dál tím méně.

MADELEINE:

Proč říkáte, že mě nemiluje?

MAURICE:

Protože vás nechává čekat.

MADELEINE:

Není to tak dlouho, co mi volal. Sotva dvacet minut!

ETIENNE:

To víc!

MADELEINE:

Určitě ne.

ETIENNE:

Dívala jsi se kolik je, když telefonoval?

MADELEINE:

Ano.

ETIENNE:

A kolik bylo?

MADELEINE:

To už nevím.

PAN ASTRUC:

Co kdybyste šla dolů? To by ho možná přivolalo.

ŽENA Z AGENTURY:

Venku je ošklivo. Fouká vítr.

PAN ASTRUC:

Mohla byste počkat v hale.

MAURICE:

To by nebylo k ničemu. Je to jasné. Ten člověk je lhář a zbabělec.

(*Etiennovi.*) Je to tak?

ETIENNE:

Já ho neznám.

MAURICE (*Madeleine*):

Poslouchejte mě... (*Etiennovi.*) Jak se jmenuje?

ETIENNE:

Madeleine.

MAURICE:

Poslouchejte mě, Madeleine. Navrhuji vám, abyste odešla se mnou.

Ted' hned. Jste žena, na kterou čekám už od dětství. Jakmile přejde první šok, budete šťastná, to je jistá věc. Jsem originální člověk. Znáám spoustu anekdot a umím napodobovat zvířata. Je se mnou legrace.

Strašná legrace.

PAN ASTRUC:

Ženy se rády smějí.

ETIENNE:

Myslíte?

ŽENA Z AGENTURY:

Já moc ráda, to je pravda. Žádnou příležitost k zasmání si nenechám ujít. I když jsem sama!

MAURICE (*Etiennovi.*):

Nebude vám vadit vyznání?

ETIENNE:

Vůbec ne. Prosím.

MAURICE:

Díky. (*Vrací se k Madeleine.*) Když budete chtít, budeme mít spoustu domů, krásných dětí a přepychového oblečení. Pojd'te se mnou.

Odjedeme.

MADELEINE:

Nejde to.

MAURICE:

I kdyby to trvalo jen okamžik. To se tak říká. Že věci trvají jen okamžik. Ale co je to okamžik? Víte to? Všechno přeci trvá pouhý okamžik? Už minimálně deset minut vás miluji. To je okamžik.

Dlouhý? Krátký? Nevím. Vědci dnes mluví o nanosekundách. To je krátký okamžik. Nekonečně krátký. Ale my jsme zvítězili nad časem. Jsme silnější než čas. Má láska trvá už několik desítek miliard nanosekund.

MADELEINE:

Já vás neposlouchám. Nechte mě být.

MAURICE:

Za několik posledních let jsem požádal pěknou řádku žen, aby se mnou odešly. Všechny odmítly. I ta dnes ráno, na poště. A minulý týden jedna blondýnka, která si v ulici des Amandiers zula střevíčky, aby upravila výlohu. Všechny odmítají, nechápu proč.

PAN ASTRUC:

Uklidni se, Maurici.

MAURICE:

To se ti snadno řekne.

ŽENA Z AGENTURY (*Mauricovi*):

Víte, co byste měl udělat?

MAURICE:

Ne. Povězte mi to.

ŽENA Z AGENTURY:

Měl byste trochu shodit.

MAURICE:

Já přeci nejsem tlustý.

ŽENA Z AGENTURY:

Právě proto. Dokud neztloustnete.

MAURICE:

Ale jak to udělat?

ŽENA Z AGENTURY:

Mám radikální metodu. Zaručenou. Základ jsou masáže. Dělam také rehabilitační masáže. Mohu přijít k vám. Dejte mi adresu a domluvíme si schůzku.

PAN ASTRUC:

Masérka! Vy jste masérka?

Žena z agentury vezme Maurice za ruku a odvede ho stranou. Jde za ní.

ŽENA Z AGENTURY:

Můžeme začít teď hned. To vás uvolní. Pojd'te na pohovku, tamhle.

Vede ho k pohovce, na které v tu chvíli sedí Etienne. Říká Etiennovi:

ŽENA Z AGENTURY:

Dovolíte? (*Etienne se zvedne a přenechá své místo Mauricovi. Mauricovi.*) Sundejte si boty a sako.

MAURICE:

Proč boty?

ŽENA Z AGENTURY:

Kvůli chodidlům.

MAURICE:

Ale ponožky snad ne?

ŽENA Z AGENTURY:

Ne, ne.

Maurice si svleče sako a boty.

PAN ASTRUC:

Kdo by si pomyslel, že jste masérka?

ŽENA Z AGENTURY:

Kdyby šlo jen o to... (*Mauricovi*) Položte se.

Maurice si lehne na pohovku.

MAURICE:

Nebude mě to bolet?

ŽENA Z AGENTURY:

Trochu.

PAN ASTRUC:

To nic, Maurici. Může se ti jen ulevit.

MAURICE:

Proč nejsem schopný říct ne? Proč?

ŽENA Z AGENTURY:

Ted' zavřete oči. Na nic nemyslete. Uvolněte tělo. A dýchejte, velice zvolna, zhluboka.

Položí ruce na Mauricův obličej a začne ho pomalu masírovat.

Ten se narovná a řekne Madeleine:

MAURICE

Zatím přemýšlejte. Zatím.

Okamžik ticha. Všichni sledují masáž.

PAN ASTRUC:

Stejně je to zvláštní, že ten člověk nepřichází.

ETIENNE:

Mě to nepřekvapuje.

Žena z agentury masíruje Maurice a přitom se obrátí na Madeleine:

ŽENA Z AGENTURY:

Volal vám?

MADELEINE:

Ano.

ŽENA Z AGENTURY:

A zkoušela jste mu volat zpátky?

MADELEINE:

To nemá cenu. Odjel.

ŽENA Z AGENTURY:

Na vašem místě bych to přeci jen zkusila. Jeden nikdy neví.

PAN ASTRUC:

Přijde nečekaná návštěva ...

ŽENA Z AGENTURY:

Utrhne se ucho u kufru...

PAN ASTRUC:

U sousedů vypukne požár...

ETIENNE:

Jen doufejme, že to nebylo přepadení.

Madeleine váhá, pak jde k telefonu. Zatímco vytáčí číslo, pan Astruc se přibližuje k Ženě z agentury, dívá se, jak masíruje a říká jí:

PAN ASTRUC:

Kdysi jsem zbožňoval, když mě masírovali. Svěřit někomu svoje tělo.

Kde jste se to naučila?

ŽENA Z AGENTURY:

V Africe.

PAN ASTRUC:

Žila jste v Africe?

ŽENA Z AGENTURY:

Celých šest let. Vzděláním jsem antropolog.

PAN ASTRUC:

To je u ženy neobvyklé.

ŽENA Z AGENTURY:

Mluvím tak trochu jazykem bambara. (*Madeleine chvíli poslouchala a zavěšuje. Madeleine:*) Tak co?

MADELEINE:

Vyzvání, ale nikdo to nebere. Odjel, říkala jsem to.

ŽENA Z AGENTURY:

Jestli chcete, mám dole vůz, až budu hotová, můžeme mu jet naproti.
Hned uvidíme, jestli se mu něco nestalo.

MADELEINE:

Jemu se nikdy nic nestává.

PAN ASTRUC:

Zavolejte na policii! Mám to udělat? K smrti rád telefonuji. (*Zvedá telefon.*) Řekněte mi jeho jméno.

MADELEINE:

Ne, ne. Nedělejte si starosti.

ŽENA Z AGENTURY:

Dejte mi jeho adresu. Dojedu se tam podívat. To je věc čtvrt hodinky, ulice jsou prázdné.

MADELEINE:

Takové zpoždění nestojí ani za řeč. Třeba si musel cestou něco vyřídit.
Nebo možná píchnul. Přijede. Řekl mi to.

ŽENA Z AGENTURY:

A co když nepřijede, odejdete stejně?

Krátké ticho. Etienne, který se přiblížil téměř až k oknu, aby viděl ven, při této otázce nastraží uši. Madeleine váhá s odpovědí.

ŽENA Z AGENTURY:

Zkousím si představit na vašem místě sebe.

MADELEINE:

To je milé.

ŽENA Z AGENTURY:

A říkám si, že to musí být těžké. Opravdu. Velmi těžké.

MADELEINE:

Co jako?

ŽENA Z AGENTURY:

Když už se rozhodnete, všechno je nachystané, navenek i uvnitř, najednou vybalit kufry a říct: zůstávám. To musí být těžké.

MADELEINE:

Co byste udělala vy?

ŽENA Z AGENTURY:

Och, já, já jsem vždycky toužila někoho opustit. Ale koho?

PAN ASTRUC:

Co má vlastně za auto?

ETIENNE (*najednou*):

Přijel.

Všichni zmlknou a dívají se na Etienne. Žena z agentury na okamžik přestane masírovat Mauricův obličej, Maurice se zvedá, aby se podíval směrem

k oknu.

MADELEINE:

Cože?

ETIENNE:

Před domem zastavila Alfa Romeo.

MADELEINE:

Vážně?

ETIENNE:

Pojď se podívat.

Madeleine udělá dva kroky směrem k oknu...

ETIENNE:

Ach!

Madeleine zůstane stát.

MADELEINE:

Co je?

ETIENNE:

Řídí ho žena. Vystupuje z auta. Jde k lékárně. Vstupuje do lékárny.
Nechala auto v druhé řadě. *(Po chvíli.)* Strážník. Jde sem strážník.

PAN ASTRUC:

Tady jsou ještě strážníci?

ŽENA Z AGENTURY:

Možná je falešný.

ETIENNE:

Vytahuje z kapsy blok.

PAN ASTRUC:

Tak není falešný.

ETIENNE:

Dívá se na číslo auta. Má velké potíže se psaním, protože je tam vítr.
Žena se poklusem vrací z lékárny. Je jí tak kolem čtyřicítky.

MADELEINE:

Jakou barvu má to auto?

ETIENNE:

Šedou.

MADELEINE:

On má červené.

Ticho. Maurice se znovu položí na pohovku a Žena z agentury začíná znovu s masáží.

PAN ASTRUC:

To jsou rychlá auta.

MADELEINE:

On jezdí dost pomalu.

ŽENA Z AGENTURY:

Jsou takoví muži, to je pravda, slíbí vám štěstí, teď hned, a nakonec mají zpoždění. Anebo vyrazí hned, ale s jinou. A pak jsou muži, a ti vám neslíbí nic, a taky vám nic nedají. (*Krátký pohled na Etienna.*) A jiným byste mohla pomoci a ti si vás ani nevšimnou. A pak jsou ti, co to zkoušejí: zabere? Nezabere? Díky! Ozvu se, madam! (*Pauza.*) Už půjdu. Musím se na chvíli objevit v agentuře. Vrátím se.

Nehýbe se. Ticho.

PAN ASTRUC:

Pamatuju na jeden velký bílý kostel na břehu Karibiku. Kněz tam v rychlosti odsloužil mši a pak zařval: “A teď do vody! Všichni do vody!” Lidi vybíhali z kostela, přitom odhazovali svršky, vespod měli plavky, přeběhli pláž a hopla! Skákali po hlavě do vody, do té modrozelené vody, kněz první! Každou neděli měli křest...

MAURICE:

Proč jsi to vyprávěl?

PAN ASTRUC:

Protože bylo ticho.

Další krátké ticho.

ŽENA Z AGENTURY (*Mauricovi*):

Naše agentura je v malé místnosti v přízemí. Je tam výloha, ale používá se k vylepování vývěsek. Takže uvnitř je pořád šero.

ETIENNE:

Vidím to odsud.

ŽENA Z AGENTURY:

Žiju úplně sama. Mám šéfa, jmenuje se Dunoyer, je to hezký muž, jeho život jsou dostihové koně. Přejde, odejde, nikdy ho nevidím. Telefonuje mi. (*Etiennovi*) A co děláte vy?

ETIENNE:

Něco si hledám.

ŽENA Z AGENTURY:

Jak dlouho?

ETIENNE:

Asi tak rok nebo dva.

ŽENA Z AGENTURY *(stále masíruje Maurice):*

A já dělám tolik věcí. Jak je to někdy nespravedlivé. *(Panu Astrukovi.)*

Tak co, pane Astruku?

PAN ASTRUC:

Prosím?

ŽENA Z AGENTURY:

Předpokládám, že je to moc drahé?

PAN ASTRUC:

Na penězích mě stále vyvádí z míry to, jak jsou špatně rozdělené.

Zvoní telefon. Etienne ho zvedá.

ETIENNE *(do telefonu):*

Haló? Moment... *(Panu Astrukovi.)* To je pro vás.

Pan Astruc jde pomalu k telefonu a zpočátku znechuceně odpovídá.

PAN ASTRUC *(do telefonu):*

Haló?... Ano, dobrý den, doktore... Ne... Ne, ne, je mi docela dobře, díky... Ale jak můžete chtít, abych tu částku sehnal do úterka?... Já vím... No dobře, co se dá dělat, pane... Co se dá dělat, co se dá dělat... Víte, to je mi úplně jedno... Ne... Samozřejmě... Na shledanou, pane... *(Zavěšuje.)* Nejlepší by bylo přeházet dny. Udělat ze středy úterý. Nebo dokonce čtvrtek. Příštího týdne.

ŽENA Z AGENTURY:

To byste rychleji stárnul.

PAN ASTRUC:

Mně stárnutí nevadí. Zatím je to jediná cesta k tomu, dožít se vysokého věku.

ETIENNE:

Chtěl byste žít dlouho?

PAN ASTRUC:

To ano, bohužel. Možná proto se držím. Ale i tenhle důvod pomine. Teď bych svůj život nejradši tiše dožil někde na vesnici, hrál bych koule a rybařil. Ale na to nemám.

ETIENNE:

Letos je na ryby moc větrno.

PAN ASTRUC:

To je pravda. Dokonce i na hraní koulí to moc fouká. *(Pauza. Madeleine.)* Dovolíte, abych se u vás v ložnici trochu natáhnul?

MADELEINE:

Prosím.

PAN ASTRUC:

Dneska v noci jsem tak mizerně spal... Najednou mi těžknou víčka. Kdyby mi někdo volal, buďte tak laskavi a řekněte mu, ať zavolá později... Nebudu spát dlouho...

Zvedne se a pomalým krokem se vydá do ložnice.

MADELEINE (*dívá se na Maurice*):

Nechtěl jste se svého přítele na něco zeptat?

PAN ASTRUC:

To může chvíli počkat. (*Etiennovi.*) Nemáte tu rádio, které bych si mohl půjčit?

ETIENNE (*ukazuje mu tranzistor*):

Ano, tady.

PAN ASTRUC:

Á, díky. Rád si poslechnu trochu hudby, když usínám. Něco uklidňujícího. Nějakou sonátu. (*Otvírá dveře pokoje.*) Tak zatím!

ETIENNE:

Zatím.

MADELEINE:

Zatím.

Pan Astruc vstoupí do ložnice zavírá dveře. Za chvíli je velice slabě slyšet hudbu. Žena z agentury přestane Mauricovi masírovat obličej a chodidla.

ŽENA Z AGENTURY:

Můžete vstát.

MAURICE

Hotovo?

ŽENA Z AGENTURY

Kdyby to mělo být pořádně, museli bychom být spolu sami. Daleko od lidí. Jak se cítíte?

MAURICE

Velice klidný.

ŽENA Z AGENTURY:

Nelžete.

MAURICE:

Jsem velice klidný. Stejně jako předtím.

Vstane a obrátí se k Madeleine.

MAURICE:

Jak jste se rozhodla, Madeleine?

MADELEINE:

Nijak jsem se nerozhodla. Co chcete, abych rozhodovala?

ETIENNE:

Ten pán má pravdu. Musíš se rozhodnout.

MADELEINE:

Ale já jsem rozhodnutá! Co pořád máte? Patnáct nebo dvacet minut zpoždění, co to je? To je normální, že na něj čekám! On by na mém místě taky počkal!

MAURICE:

Nemyslím.

MADELEINE:

Cože?

ETIENNE:

To je pravda. Na tvém místě už by dávno odešel.

MADELEINE:

Nic o něm nevíte!

ETIENNE:

To se pozná. (*Mauricovi.*) Já ho sice neznám, ale jsem přesvědčený, že je neobyčejně povrchní a nezodpovědný.

MAURICE:

Namyšlený a nevycválaný. A nejspíš i ješitný. (*Maurice si oblékne boty a sako, a přitom říká Madeleine.*) Poslouchejte Madeleine, řeknu vám, co udělám. Vráťím se domů a než zavřou, zajdu do banky, vyzvednu peníze a všechno co je potřeba a promluvím s rodiči. Potřebuji na to hodinu. Vráťím se, a pak odjedeme, souhlasíte?

MADELEINE:

Ne! Nesouhlasím! Nemám v úmyslu s vámi odejet! Kolikrát vám to mám opakovat?

MAURICE:

Jaké k tomu máte důvody.

MADELEINE:

Především vás neznám! Přijdete sem, necháte si udělat masáž, a co dál? Co o vás vím? Že vaši rodiče mají peníze! Že nesmíte vajíčka! Že jste dneska ráno na poště potkal blondýnku, které jste navrhl, aby s vámi odešla.

MAURICE:

Řekla ne.

MADELEINE:

Samozřejmě, že řekla ne.

MAURICE:

Nelíbím se vám?

MADELEINE:

V tom to přece není!

MAURICE:

Já potřebuju mít jasno! Odpovězte mi upřímně: Je na mně něco, co se vám hnusí? Chápete, co chci říct? Něco zvláštního, co ostatní nemají?

MADELEINE:

Ne, nic.

MAURICE:

Jste si tím opravdu jistá?

MADELEINE:

Ano.

MAURICE:

Neříkáte to jenom proto, abych se nerozčílil?

MADELEINE:

Ne.

MAURICE:

Abyste věděla, tímhle problémem se zabývám už dlouho! Každý den trávím celé hodiny tím, že se pozoruju. Mám křivé nohy? Páchne mi z pusy? Mám odpudivý pohled?

MADELEINE:

Ale ne.

MAURICE:

Jen si dejte na čas a prohlídněte si mě.

MADELEINE:

Jeden pohled stačí.

MAURICE:

Tak mi tedy řekněte: proč se mnou odmítáte odejít? Proč jeden muž ano, a druhý ne? To je to, co jsem nikdy nepochopil. Je mladší než já?

MADELEINE:

Ne.

MAURICE:

Inteligentnější, zábavnější, to určitě ne. Snad bohatší?

MADELEINE:

O tom nic nevím.

MAURICE:

Hezčí?

MADELEINE:

To asi ne.

MAURICE:

Takže tu máme muže, který není ani moc hezký, ani moc mladý a navíc má zpoždění! A na druhé straně jsem já, svobodný, rozvážený, s jistým jménem, a nežádám nic víc, než společný odchod. Okamžitě! A tato žena nechce! To je neuvěřitelné! Ona nechce! (*Opravdu se rozhorlí.*) Ale všechno mluví pro! Rozhlédněte se kolem sebe, fouká vítr, všechny semaforey jsou porouchané, děti vyrábějí zbraně, lidé si

přicházejí a odcházejí, jak se jim zachce, slibují co je napadne, přibývá mozkových poruch, pastevcí vypalují lesy, jsou tu lidi, kteří čtou z mraků, ani Bůh už nesouhlasí s Bohem, jediná věc nás může zachránit! Jediná! Nevidím žádnou jinou! A vy ji odmítáte! Vy ji zatvrzele odmítáte! To je skutečně neuvěřitelné! Neuvěřitelné!

Dveře ložnice se otevřou. Objeví se pan Astruc, v košili a bez bot.

PAN ASTRUC:

Moc tě prosím, Maurici, ne tak nahlas.

Ticho. Maurice odejde od Madeleine a jde si sednout stranou. Pan Astruc se vrátí do ložnice a dodá:

PAN ASTRUC:

Ne a ne usnout, a přitom to mám tolik zapotřebí.

Zavře dveře ložnice. Žena z agentury se ptá Maurice:

ŽENA Z AGENTURY:

Chtěl jste pokračovat?

MAURICE:

V čem?

ŽENA Z AGENTURY:

V tom, co jste říkal. Bylo to zajímavé.

MAURICE:

Ne, už nic.

ŽENA Z AGENTURY:

Tak já tedy půjdu. Jistě se brzy uvidíme. Musím zajít pro paní a pana generála Dallozovi. *(Mauricovi)* Na shledanou, pane.

MAURICE:

Na shledanou, paní.

ŽENA Z AGENTURY:

Slečno.

MAURICE:

Na shledanou, slečno.

ŽENA Z AGENTURY:

Moc jsem vám neulevila, je mi líto. Možná proto, že jsme nebyli sami. Víte, co by vám nejvíc prospělo? Volný prostor. Odjet letos v zimě, se mnou, někam do Afriky. Lehký bavlněný oděv. Dlouhé pochody savanou...

MAURICE:

Nenávidím volné prostory.

ŽENA Z AGENTURY:

Proč?

MAURICE:

Ze spousty důvodů. Volné prostory a vítr.

ŽENA Z AGENTURY:

Možná prostě jen vidět chudé lidi. Ubožáky, umírající. Opuštěné a zmučené. Člověku to někdy udělá moc dobře.

MAURICE:

Jsou lidé, jejichž život se podobá kusu mrtvého dřeva. Ušchlé snítce.

Jiní mají život samé hedvábí, samé šampaňské, nebo samý diamant.

ŽENA Z AGENTURY:

A vy?

MAURICE:

Nemám velké nároky. Sním jen o životě z porcelánu. Ano. Přesně tak, z porcelánu.

ŽENA Z AGENTURY:

A nemáte ho?

MAURICE:

To nemám! Dobře vidíte, že nemám! Mám život z koženky! Život z voskovaného plátna! A když potkám svou příležitost, svou jedinečnou příležitost ke změně, řekne mi ne, ne a ne!

Žena z agentury ho okamžik pozoruje, pak od Maurice bez jediného slova odchází a jde ke dveřím.

MAURICE:

Vy odcházíte?

ŽENA Z AGENTURY:

Ano.

MAURICE:

Odcházíte a neukážete mi byt?

ŽENA Z AGENTURY:

Prosím?

MAURICE:

Říkal jsem, že si chci najmout tenhle byt. Řekl jsem to nebo jsem to neřekl?

ŽENA Z AGENTURY:

Řekl jste to.

MAURICE:

A vy mi ho neukážete?

ŽENA Z AGENTURY:

Ale ano, samozřejmě... Od toho jsem tu...

MAURICE:

Takže?

ŽENA Z AGENTURY:

Začnu tady?

MAURICE:

Začněte, kde chcete.

Žena z agentury, následovaná Mauricem, znovu začne prohlídku bytu.

ŽENA Z AGENTURY:

Tak tedy... tohle je obývací pokoj... Padesát dva čtvereční metry...

Všechno je tu zabudované, je to velmi pohodlné... Koberec je tu dva roky... Takže se dá říct, že je nový...

MAURICE:

Není tu terasa?

ŽENA Z AGENTURY:

Myslím, že už jste ji viděl?

MAURICE:

Chci ji vidět znova.

ŽENA Z AGENTURY:

A co vaše závratě?

MAURICE:

Jaké závratě?

Smíří se s tím, že doprovodí Maurice na terasu. Zatímco jdou nahoru:

ŽENA Z AGENTURY:

Tudy, prosím... Výhled je nádherný... Slunce sem svítí celý den... Je jasné, že právě terasa dává bytu cenu... Vy ji uvidíte v den, kdy je silný vítr, to není moc šťastné...

Mizí. Etienne a Madeleine zůstanou sami. Ticho.

ETIENNE (Madeleine):

Taková puntičkářka jako ty, jak ty musíš trpět...

MADELEINE:

To jsem taková puntičkářka?

ETIENNE:

Ty si to neuvědomuješ, jsi maniak.

MADELEINE:

Maniak?

ETIENNE:

Ano.

MADELEINE:

Chceš říct všeobecně, nebo jen v určitém případě?

ETIENNE:

Všeobecně.

MADELEINE:

To jsem nevěděla.

ETIENNE:

Ale ty jsi nejen dochvilná, ty většinou přicházíš dřív! Do kina, na nádraží, všude.

MADELEINE:

To se o tobě říct nedá.

ETIENNE:

Pořád pospícháš, pořád jsi v poklusu, pořád se díváš na hodinky. Sotva někam dojdeme, už zas musíme pryč. Jde to tak daleko, že žít s tebou je vyčerpávající.

MADELEINE:

Teď si odpočineš.

ETIENNE:

Ještě jsi neodešla.

MADELEINE:

Vadím ti?

ETIENNE:

Cože?

MADELEINE (*zvýší hlas*):

Vadí ti, že tady čekám s tebou? Možná bys chtěl, abych šla dolů a počkala v hale? Nebo dokonce na ulici, na tom větru? Tak to bys chtěl? Jen mi to řekni: mám co nejrychleji vypadnout? Nechat tě odpočívat?

ETIENNE:

Chtěl bych, abys se rozhodla.

MADELEINE:

Já už jsem se rozhodla! Čekám! Tady! Dokud nepřijede! I kdybych na něj měla čekat bůhvíjak dlouho! Třeba do zítřka! Do příštího roku!

Dveře ložnice se otevřou. Objevuje se pan Astruc, který říká:

PAN ASTRUC:

Trochu míň nahlas, prosím vás, už jsem skoro spal.

ETIENNE:

A my jsme vás vzbudili?

PAN ASTRUC:

Zrovna uprostřed snu.

ETIENNE:

Co se vám zdálo? Vyprávějte.

PAN ASTRUC:

Vedle postele stála vztyčená překrásná žena. Pozorovala mě a oběma rukama si na hlavě uvazovala turban. Ale pruhy bílé látky se zamotaly tak záhadně, že i když jsem dával velký pozor, nedokázal jsem pochopit, jak ten turban drží pohromadě. Ale žena neztrácela trpělivost a začínala těmi jemnými, nepochopitelnými pohyby znovu a znovu.

MADELEINE:

To je velmi jednoduchý sen.

PAN ASTRUC:

Poslouchám vás.

V té chvíli sejde Žena z agentury z terasy, je rozrušená a křičí:

ŽENA Z AGENTURY:

Pomoc!... Rychle!... Ach, panebože! ... Pomoc!

PAN ASTRUC:

Co se děje?

ŽENA Z AGENTURY:

Ten pán... Váš přítel... Oh, můj Bože, můj Bože!...

PAN ASTRUC:

Co je?

ŽENA Z AGENTURY:

Skočil z terasy!

MADELEINE:

Cože?

PAN ASTRUC:

On... propána! Ach, prokristapána! Maurici!

Pan Astruc se v košili a bez bot vrhá směrem k terase, zatímco velmi rozčilená žena z agentury říká ostatním:

ŽENA Z AGENTURY:

Stál vedle mě, mluvila jsem s ním, ukazovala jsem mu vyhlídku... On neřikal nic... Byl hrozný vítr... Najednou překročil zábradlí, vykřikl: "Ta žena mě nenávidí!" a skočil!

MADELEINE:

To řekl?

ŽENA Z AGENTURY:

Ano.

MADELEINE:

Skočil dolů?

ŽENA Z AGENTURY:

Dolů! Ze čtvrtého poschodí!

Zničená usedá na židli.

ŽENA Z AGENTURY:

Já mám takovou smůlu!... To se může stát jenom mně!... Jednou, vloni, jsem předváděla třípokojový byt na Jussieu... Já mám vážně smůlu... Co tomu řekne pan Dunoyer?

ETIENNE:

Co se vám stalo, když jste předváděla ten třípokojový byt?

ŽENA Z AGENTURY:

Na Jussieu?

ETIENNE:

Ano.

ŽENA Z AGENTURY:

No, představte si, vstoupím se zákazníky do kuchyně, zapálím plyn...

V té chvíli sestoupí0 pan Astruc chvatně dolů a ptá se Ženy z agentury:

PAN ASTRUC:

Jakým směrem? Jakým směrem přesně skočil?

ŽENA Z AGENTURY:

Přesně v rohu, proč?

PAN ASTRUC:

Naklonil jsem se přes zábradlí - mimochodem právě to hrozně zafoukalo – ale na ulici jsem nic neviděl! Ani na chodníku, ani jinde!

ETIENNE:

Možná ho odnesl vítr.

PAN ASTRUC:

Ted' není čas na žerty.

ETIENNE:

Já nežertuji. Řekové znali vítr, kterému říkali "vítr, který odnáší děti", paidoforos.

ŽENA Z AGENTURY:

Jak to víte?

ETIENNE:

Četl jsem to v jedné knize.

PAN ASTRUC:

Ale já svého přítele potřebuju! Copak to nechápete? Nutně ho potřebuju!

MADELEINE:

A jste si jistý, že na terase už není?

PAN ASTRUC:

Díval jsem se všude, nenašel jsem ho!

Někdo zvoní u vstupních dveří. Všichni zůstanou okamžik zticha, nehnutě. Pak se Madeleine oddělí od ostatních, téměř bojácně jde ke dveřím a říká:

MADELEINE:

Promiňte... to je možná...

Někdo znovu nervózně zazvoní. Madeleine otevře. Je to Maurice. Je rozcuchaný, ale kromě toho vypadá normálně. Všichni jsou překvapeni. Vstoupí, jdou k němu, obklopí ho.

PAN ASTRUC:

To jsi ty? Kde jsi byl?

ŽENA Z AGENTURY:

Vy jste mě ale vyděsil! Je to možné? Vy jste opravdu skočil?

MAURICE:

Ano, opravdu.

PAN ASTRUC:

Ale proč, Maurici? Proč?

MAURICE:

Nejen že jsem skočil, ale jdu to okamžitě udělat znovu! Je absolutně nepřijatelné, aby se člověku nepodařilo zabít se, když skočí z téhle terasy!

Snaží se projít, ostatní mu v tom brání.

PAN ASTRUC:

Maurici!

MAURICE:

Nechte mě projít!

ŽENA Z AGENTURY:

Tak přestaňte! Nemyslete na to!

MAURICE:

Říkám vám, nechte mě projít!

ŽENA Z AGENTURY:

Nikdy!

PAN ASTRUC:

Maurici! To mi neuděláš!

ŽENA Z AGENTURY:

A proč tady? Co vás to napadlo? Tak dost! Zakazuji vám skákat!

Zadržují Maurice na místě, ale on se stále snaží osvobodit se.

PAN ASTRUC:

Uklidni se, Maurici. Uklidni se a vysvětli to.

MAURICE:

Nemůžu vysvětlovat něco, co nechápu. Skočil jsem, padal jsem, přirozeně jsem dopadl a najednou jsem byl znovu na nohou a chodil jsem! Ani vyvrknutý kotník! Nic! Musím bezpodmínečně skočit znovu, abych zjistil, jestli se člověk skokem odtamtud může zabít, nebo se alespoň zranit! Nechte mě to zopakovat! Jednou jedinkrát!

ŽENA Z AGENTURY:

Za žádnou cenu!

PAN ASTRUC:

A já, Maurici, já jsem s tebou počítal!

ŽENA Z AGENTURY:

Co by tomu řekl šéf! Ukazujete lidem byty a oni vám z nich skáčou!

MADELEINE:

Co vás to napadlo! Já že vás nenávidím?

Ticho. Maurice se přestane prát, dívá se na Madeleine:

MAURICE:

Co jste říkala?

MADELEINE:

Není pravda, že vás nenávidím.

ETIENNE:

Takže, vešla jste do kuchyně, chtěla jste zapálit plyn...

ŽENA Z AGENTURY (*udivená*):

Ted'?

ETIENNE:

Ne, když jste předváděla třípokojový byt na Jussieu... Co se stalo?

ŽENA Z AGENTURY:

Ach tak...

PAN ASTRUC:

O čem to mluvíte? Co je s tím třípokojovým bytem?

Žena z agentury se mu chystá odpovědět, když se znovu rozezní zvonek u vchodu. Všichni zůstanou bez hnutí a dívají se tím směrem. Madeleine udělá několik kroků směrem ke dveřím, váhá.

MADELEINE:

Promiňte...

Pak se zastaví, nerozhodná, jako kdyby se neodvažovala otevřít, ze strachu, že se zase zmýlí.

MADELEINE:

Přestala jsem se dívat, neslyšela jsem troubení... Možná je to on...

MAURICE:

Vsadím se, že ne.

PAN ASTRUC:

Co ty o tom víš? Já říkám, že je to možné. (*Ženě z agentury.*) A vy?

ŽENA Z AGENTURY:

Já o tom nic nevím. Ale přeju si to.

Znovu zvonek. Madeleine, která se stále nehýbe, říká:

MADELEINE:

To je on. Takhle zvoní on.

ETIENNE:

Tak dobře, otevři!

Madeleine jde ke dveřím a otevře. Objevují se generál a paní Dallozovi. Generál je téměř slepý starý muž. Při chůzi se opírá o hůlku, jeho žena nepustí jeho ruku.

ŽENA Z AGENTURY:

Samozřejmě, paní generálová, samozřejmě...

GENERÁLOVA ŽENA:

Přišla jsem s manželem...

ŽENA Z AGENTURY:

Pane generále...

GENERÁL:

Madam...

GENERÁLOVA ŽENA:

Vím, že ještě není šest hodin, ale jestli to nikomu nevadí...

ŽENA Z AGENTURY:

Vůbec ne. Vůbec ne. Pojd'te dál.

Nechá vstoupit generála a jeho ženu, kteří drobnými krůčky postupují doprostřed místnosti. Jak postupují, generálova žena zaznamená Maurice, kterého pevně drží Etienne a pan Astruc, dosud stále v košili a bez bot. Generálova žena pokyne hlavou na pozdrav. Je velmi překvapená. Oni její pozdrav opětují.

GENERÁLOVA ŽENA:

Pánové...
PAN ASTRUC:
Madam...
MAURICE:
Madam...

Vypadá to, že generál nevidí nikoho. Prozkoumává prostor před sebou hůlkou. Madeleine se znovu postavila k oknu a dívá se ven. Žena z agentury doprovází generála a madam Dallozovou.

ŽENA Z AGENTURY:
Takže jak jsem vám říkala... Tady, že, to je obývací pokoj... Padesát dva čtvereční metry... S veškerým vybavením, je to velmi pohodlné...
Krb...
GENERÁL:
Kde je slunce?
ŽENA Z AGENTURY:
Slunce?
GENERÁL:
Ano. Slunce.
GENERÁLOVA ŽENA:
Přichází odsud. Velké okno je přímo na jih.
GENERÁL:
Dobře... (Strčí do židle.) Pardon...
GENERÁLOVA ŽENA:
To jsi strčil do židle.
GENERÁL:
Promiň...
ŽENA Z AGENTURY:
Koberec je tu dva roky. Takže se dá říci, že je nový. Etážové topení na plyn...
GENERÁL:
Plynové? Ach to ne, ne, ne. Žádný plyn.
ŽENA Z AGENTURY:
Proč?
GENERÁL (své ženě):
Před dvěma lety jsem málem zemřel udušením, vzpomínáš? Ten den, co jsi tam nebyla.
GENERÁLOVA ŽENA:
Všechno jsem prověřila, můžeš být klidný.
ŽENA Z AGENTURY:
Je to německý kotel.
GENERÁL:

To mě uklidňuje.
GENERÁLOVA ŽENA:
Můžeme vidět ložnici?
ŽENA Z AGENTURY:
Samozřejmě.
GENERÁLOVA ŽENA (*svému manželovi*):
Tudy. Je velice tichá, uvidíš. Takové místnosti máš rád.
GENERÁL:
Kde je slunce?
GENERÁLOVA ŽENA:
Pořád přímo před námi.

Generálova žena vede generála a vchází do ložnice společně se Ženou z agentury. Ještě než tam vstoupí, vrhne generálova žena další udivený pohled na Maurice, kterého oba muži stále ještě drží.

MAURICE (*po chvíli*):
Můžete mě pustit.
PAN ASTRUC:
Jseš si jistý?
MAURICE:
Jsem si jistý.
PAN ASTRUC:
Nezačneš zase znovu?
MAURICE:
Teď ne.
PAN ASTRUC:
Nevěřím ti.
MAURICE:
Říkám ti, že mě můžeš pustit. Přemýšlel jsem o tom. Musel jsem dopadnout na vlhký trávník, tím se to vysvětluje. A pomohl mi vítr. Zmírnil rychlost pádu.
PAN ASTRUC:
Dáš mi čestné slovo?
MAURICE:
Čestné slovo.

Pan Astruc ho pomalu pustí. Maurice zůstane chvíli na místě. Druzí dva zůstanou u něj, ale jejich pozornost poleví.

ETIENNE:

Četl jsem v nějakém časopise, že jeden americký parašutista skočil ve Vietnamu z výšky dvou tisíc metrů. Neotevřel se mu padák. A nic se mu nestalo.

PAN ASTRUC:

Dopadl na trávník?

ETIENNE:

Ne. Do močálu.

PAN ASTRUC:

Močál jsem kolem domu nezaznamenal.

Maurice se vrhne ke schodišti, které vede na terasu.

PAN ASTRUC:

Pozor! Utíká! Rychle!

Etienne a Astruc ho doženou u paty schodiště.

ETIENNE:

Máme ho.

PAN ASTRUC:

Ty jsi nás podvedl, Maurici. Dal jsi mi čestné slovo!

MAURICE:

Dnes už slovo nic neplatí. Sám jsi to řekl.

Madeleine se pohne, aby jim pomohla, ale když vidí, že Maurice chytí, zůstane u okna. Etienne a pan Astruc zase stejně drží Maurice, ale stojí teď na jiném místě. V tu chvíli vycházejí generál, Generálova žena a Žena z agentury z ložnice. Další udivený pohled generálovy manželky na Maurice.

GENERÁL:

Kde jsme teď?

GENERÁLOVA ŽENA:

V obývacím pokoji. Líbí se ti to?

GENERÁL:

Velice se mi to líbí. Ale je to po čertech drahé!

ŽENA Z AGENTURY:

Na to, co to je, to drahé není.

GENERÁLOVA ŽENA:

Ale v poslední době šly ceny dolů.

ŽENA Z AGENTURY:

Jak u čeho! U pěkných věcí ne.

GENERÁL (*své ženě*):

Zdá se mi, že tu někdo je?

GENERÁLOVA ŽENA:

Ano. Jsou tu nějací lidé.

GENERÁL:

Muži nebo ženy?

GENERÁLOVA ŽENA:

Obojí.

GENERÁL:

Dobrý den, dámy a pánové.

PAN ASTRUC:

Generále!

MADELEINE:

Dobrý den.

GENERÁL (*Ženě z agentury*):

Dřív jste za tuhle cenu měla dům!

ŽENA Z AGENTURY:

Dneska je život drahý!

GENERÁL:

A umíte si představit, že takový důchod generála není nic extra.

GENERÁLOVA ŽENA:

Brigádního generála.

GENERÁL:

Zkontrolovala jsi vanu? Není moc veliká?

ŽENA Z AGENTURY:

Moc veliká?

GENERÁL (*své ženě*):

Vzpomínáš, loni, v Sables-d'Olonne, nechala jsi mi připravit koupel
v té obrovské vaně, uklouzl jsem a neměl jsem se čeho chytit...

GENERÁLOVA ŽENA:

Tady se nemáš čeho bát. Jen mi věř. Chceš vidět terasu?

GENERÁL:

Ovšem. Velice rád. Kde to je?

ŽENA Z AGENTURY:

Tudy.

GENERÁL:

Pardon.

GENERÁLOVA ŽENA:

Neomlouvej se pořád.

GENERÁL:

Promiň.

Generálova žena vede manžela ke schodišti a říká Ženě z agentury, která jde za nimi:

GENERÁLOVA ŽENA:

Zůstaňte tady. To nestojí za to, vás tím obtěžovat. Už toho chození na terasu musíte mít plné zuby.

ŽENA Z AGENTURY:

Něco na tom je.

GENERÁLOVA ŽENA:

Počkejte na nás tady. Já už trefím. (*Svému manželovi.*) Pojd'. Musíme do schodů.

Generál poklepe hůlkou na první schod. Generálova žena se znovu podívá na Maurice, kterého stále drží Etienne a pan Astruc. Generál a jeho žena začínou vystupovat po schodišti.

GENERÁL (*při výstupu*):

No vida, ani to nejde tak ztuha.

GENERÁLOVA ŽENA:

Jsi ještě mladík.

GENERÁL:

Nezapomeň, že jsem strávil šestnáct let v koloniích! To se počítá dvakrát.

GENERÁLOVA ŽENA:

Uvidíš, jaká je to pěkná terasa. A ten nádherný výhled. Všude kolem jsou stromy, samá zeleň.

GENERÁL:

A slunce?

GENERÁLOVA ŽENA:

Je všude.

Oba zmizí na terase nad schodištěm. Ticho, pak pan Astruc řekne:

PAN ASTRUC:

Ted' bychom ho možná mohli pustit.

ETIENNE:

Myslíte?

PAN ASTRUC:

Ano, ano...

Pustí Maurice, přemístí se pod schodiště a tak zamezí přístup na terasu.

PAN ASTRUC:

Tak. Tady zůstanu. A neprojde.

ETIENNE:

Já ho tedy pouštím.

PAN ASTRUC:

Ano, ale opatrně. Jen opatrně.

Etienne pustí Maurice. Ten jim nevěnuje pozornost. Jako kdyby úplně zapomněl na to, co chtěl udělat, obrátí se k Madeleine a říká jí:

MAURICE:

Přiznejte, že jsem měl pravdu, Madeleine.

MADELEINE:

Jak to myslíte, pravdu?

MAURICE:

Nepřijel.

PAN ASTRUC:

Vážně, je to pravda, nepřijel.

ETIENNE:

Vás to udivuje?

PAN ASTRUC:

Trochu.

MADELEINE:

Ještě může přijet. Ještě není tak moc pozdě.

ŽENA Z AGENTURY:

Stmívá se...

PAN ASTRUC:

Teď už to začíná být nebezpečné, jezdit vozem...

Světla pomalu zhasínají. Zůstanou ztlumená až do konce představení. Za chvíli rozsvítí Etienne lampy.

PAN ASTRUC:

Zdá se mi zvláštní, že nezavolal, jestli se vyskytla nějaká překážka.

MAURICE (*Etiennovi*):

To je poprvé, co odchází?

ETIENNE:

Takhle ano.

MAURICE:

Odešla už nějak jinak?

ETIENNE:

Je mi nepříjemné o tom s vámi mluvit tady.

MAURICE:

Chápu vás. (*Bere ho za ruku.*) Půjďme spolu na terasu a vy mi to řeknete mezi čtyřma očima.

ETIENNE:

Teď jsou ale na terase oni.

PAN ASTRUC (*Mauricovi*):

Já bych tě tam stejně nepustil!

ETIENNE:

Já tu terasu vlastně ani nemám rád. Nikdy jsem nepochopil, proč kvůli ní přijde byt tak drahý.

ŽENA Z AGENTURY:

To je prostě tak. Já kritéria neurčuji.

ETIENNE:

Já na ni skoro nikdy nechodím. (*Dívá se na Madeleine.*) To ona na tom trvala.

MADELEINE:

Zas tolik jsem na tom netrvala.

ETIENNE:

Ale ano, vzpomeň si. Tvrdila jsi, že se tam budeš slunit. Ale udělalas' to všeho všudy dvakrát nebo třikrát.

MADELEINE:

Letos bylo málo sluníčka..

ETIENNE:

Vzpomínám si na terasu na venkově, u dědečka. Byla porostlá révou a plná zelených květináčů se zaječími pysky. Byl z ní výhled do údolí, do zeleně, s visutým mostem v pozadí. V létě se tam ve stínu jedlo. Čerstvé melouny se dávaly chladit do konve s vodou.. To ano, to byla terasa...

MAURICE:

Co je to zaječí pysky?

ŽENA Z AGENTURY:

Takové červené květiny.

Zvoní telefon. Všichni zůstanou chvíli bez hnutí, pak se Žena z agentury zeptá pana Astruka:

ŽENA Z AGENTURY:

Vy to nevezmete?

PAN ASTRUC:

To je pro mě?

ŽENA Z AGENTURY:

Určitě.

PAN ASTRUC (*dívá se na Madeleine*):

A co když je to pro ni?

Pan Astruc opustí místo pod schodištěm a jde k telefonu. Jakmile Maurice vidí, že je cesta volná, pokusí se dostat na terasu. Pan Astruc udělá bleskurychle čelem vzad a podaří se mu chytit Maurice za kotník.

PAN ASTRUC:

Rychle! Pomozte mi! Já to věděl!

S pomocí Etienna a Ženy z agentury – Madeleine se nepohnula - donutí pan Astruc Maurice sejít těch několik schodů, které vyběhl, a teď ho pevně drží. Telefon stále vyzvání.

PAN ASTRUC (Madeleine):

Můžete to vzít, prosím vás?

Madeleine jde k telefonu a zvedne sluchátko.

MADELEINE (do telefonu):

Haló?... Ano... Chvilíčku, prosím vás. (Panu Astrukovi.) To je pro vás.

PAN ASTRUC:

To je doktor Garnier?

MADELEINE:

Ano.

PAN ASTRUC (Etiennovi):

Držíte ho dobře?

ETIENNE:

Držím ho.

PAN ASTRUC:

Můžu ho pustit, jste si jistý?

ŽENA Z AGENTURY:

Ale ano. Držíme ho.

Pan Astruc pustí opatrně Maurice, kterého drží Etienne a Žena z agentury, a jde si vzít od Madeleine telefon.

PAN ASTRUC (Madeleine):

Děkuji mnohokrát... (Do telefonu.) Haló? Ano... Dobrý večer, doktore... Ano, ano, zkoušel jsem volat rejstřík... Cože? Tady? ... Kdo jim řekl, že jsem tady? Ale... Poslouchejte, poslouchejte vteřinku... Domnívám se, že jsem někoho našel, měli jsme takový menší zmatek, ale já ne...

V tu chvíli je přerušen výkřiky, které přicházejí ze schodiště. Objeví se generálová Dallozová, běží dolů co může a křičí:

GENERÁLOVA ŽENA:

Pomoc! Rychle! Můj manžel! Můj manžel! Spadl z terasy! Nedával pozor a ... Byla to nehoda, byla to nehoda, já... Oh, pane Bože!

Seběhne k ostatním a pod schodištěm se zastaví.

PAN ASTRUC *(do telefonu)*:

Vteřinku, doktore, počkáte?

GENERÁLOVA ŽENA *(ostatním)*:

Udělejte něco, prosím vás! Nestůjte tady!

ŽENA Z AGENTURY:

Co můžeme dělat?

PAN ASTRUC *(do telefonu)*:

Ano, ano! Moment, moment...

ŽENA Z AGENTURY *(Generálově ženě)*:

Co se stalo?

GENERÁLOVA ŽENA:

Dívala jsem se dolů na ulici, ale už je šero... Neviděl, jak je zábradlí nízké, narazil do něj, přepadl přes něj... To je příšerné... Ach, božská dobrota, co o mně řeknou?

ŽENA Z AGENTURY:

O vás?

GENERÁLOVA ŽENA:

Jsou to tři neděle, co vydědil svoje děti z prvního manželství. Řeknou, že... Rychle! Pojd'te! Poběžte se mnou dolů!

ETIENNE *(dívá se na Maurice)*:

Nemůžeme ho pustit.

GENERÁLOVA ŽENA:

Proč ho držíte?

ETIENNE:

Protože chce skočit z terasy.

GENERÁLOVA ŽENA:

Jaký má motiv?

MAURICE:

Že Madeleine neudělal nic, aby mě zadržela.

GENERÁLOVA ŽENA:

Kdo je Madeleine?

PAN ASTRUC:

Počkejte! Počkejte minutu! *(Do telefonu.)* Hned jsem zpátky, doktore...

Bere telefon a jde si sednout na jeden z dolních schodů, aby zahradil průchod a říká Ženě z agentury:

PAN ASTRUC:

To je jediný přístup na terasu?

ŽENA Z AGENTURY:

Ovšem.

PAN ASTRUC:

Tak můžete jít dolů. Zůstanu tady. Neprojde.

GENERÁLOVA ŽENA:

Rychle! Pojd'te! Pojd'te mi pomoci!

Generálová, Žena z agentury a Etienne odejdou. Madeleine váhá, nakonec zůstane. Pan Astruc a Maurice, jeden vstojí, druhý vsedě zůstanou tváří v tvář.

PAN ASTRUC *(do telefonu)*:

Ano, doktore, omlouvám se, co jste říkal? ... Nějaký generál spadnul z terasy... Netuším vůbec proč... Ano... *(Velmi vyděšeně.)* Teď? Poslyšte, zkuste je aspoň hodinu nebo dvě zdržet... Slibujete? Já zmizím, jak nejrychleji to bude možné... Obuju si boty, vezmu si sako a víckrát už o mně neuslyšíte, to vám přísahám, ale zdržte je hodinu nebo dvě... Za daných okolností se přeci zákon může přizpůsobit! Řekněte jim, že přijdu, to je ono, výborná myšlenka, řekněte jim, že přijdu... Děkuji, doktore... Váš honorář bychom mohli... *(Mauricovi.)* Zavěsil. Ten člověk je přepracovaný. Něco se mu stane.

Také zavěsí, chvíli mlčí, pak říká Mauricovi:

PAN ASTRUC:

Budu muset odejít.

MAURICE:

Kam?

PAN ASTRUC:

To sakra vůbec nevím! Hlavně rychle. *(Madeleine.)* Kdyby ten pán, na kterého čekáte, náhodou dorazil, kam vás poveze?

MADELEINE:

Do Benátek.

PAN ASTRUC:

Do Itálie?

MADELEINE:

Ano.

PAN ASTRUC:

To je jako za starých časů.

MADELEINE:

Možná.

PAN ASTRUC:

Nebylo by pro mě v autě místočko?

MADELEINE:

Nevím, co poveze s sebou.

PAN ASTRUC:

Nemám moc času na rozmyšlenou, chápete?

MAURICE:

Jestli spěcháš, tak běž.

PAN ASTRUC:

Maurici, každopádně počkám, až se oni vrátí. Za nic na světě tě nenechám samotného.

MAURICE:

Proč?

PAN ASTRUC:

Ty víš moc dobře proč.

MADELEINE (*panu Astrukovi*):

Jestli musíte vážně odejít, můžu ho zkusit hlídat místo vás...

PAN ASTRUC:

Nejste dost silná.

MAURICE:

Je silnější, než si myslíš.

PAN ASTRUC:

Poslouchej mě, než odejdu.

MAURICE:

Ano.

PAN ASTRUC:

Jestli má teď někdo dobrý důvod skočit z té terasy, nejsi to ty.

MAURICE:

Myslíš?

MADELEINE (*Mauricovi*):

Nemáte žádný důvod, to je pravda.

MAURICE (*Madeleine*):

Prosím?

MADELEINE:

To, že jsem s vámi odmítla odejít, ještě neznamená, že...

MAURICE:

Co říkáte?

MADELEINE:

Říkám, že jestli jsem já...

MAURICE:

Vy si myslíte, že jsem to udělal kvůli vašemu odmítnutí?

MADELEINE:

Já si nemyslím nic.

MAURICE:

Jestli si myslíte, že z té terasy chci skočit kvůli vám, dovolte, abych vám řekl, Madeleine, že se naprosto mýlíte. (*Panu Astrukovi.*) To je ale neuvěřitelná domýšlivost, nemyslíš? Řeknete nějaké ženě, že se vám líbí, skočíte z okna a ona si hned myslí, že je to kvůli ní!

PAN ASTRUC:

Já jsem si to také myslel, Maurici.

MADELEINE:

Neřekl jste, že se vám líbím.

MAURICE:

Ne?

MADELEINE:

Řekl jste, že mě milujete. Dokonce jste to řekl několikrát. A víte co? Věřila jsem vám. Uvěřila jsem vám okamžitě. Nepochybovala jsem o vaší upřímnosti. Ani na vteřinu. A dokonce vám řeknu ještě něco: málem jsem s vámi odešla. Stačilo málo.

MAURICE:

To by mě nepřekvapilo.

MADELEINE:

Nikdy jsem nepotkala nikoho jako jste vy. Probudil jste ve mně touhu dozvědět se víc. Ale přirozeně jste všechno pokazil. Když jste kvůli mně skočil z terasy. Říkám to správně: kvůli mně. A vzápětí chcete tvrdit, že to nebylo kvůli mně. Jste náladový, jste taky jen zbabělec. Velká huba, dítě. (*Panu Astrukovi.*) Můžete ho pustit. Už neskočí. Vsadím se. (*Pan Astruc váhá.*) Pusťte ho! Nevidíte, že se třese strachy? Zhrouť se na koberec a rozpláče se.

MAURICE:

Jak... jak jste se o mně toho mohla tolik dozvědět?

MADELEINE:

Sám jste to říkal: honíme se na všechny strany a zapomínáme na to podstatné. A je to tak snadné, vyslovit hezkou větu. Hrajeme si na světáky, naparujeme se. Kde máte ten váš velký bílý vůz se šoférem? Můžete mi ho ukázat, tady z okna?

MAURICE:

Vy jste ta žena, kterou hledám. Věděl jsem to od první chvíle.

MADELEINE:

Vidíte? Během tří minut jsem vám řekla věci, na které bychom potřebovali pět let společného života. To tak bývá, když se neznáme. Vmeteme si do tváře kartu - a trefa! Všechno, co jsem pro vás mohla udělat, kdybych souhlasila, že s vámi odejdu, už jsem udělala. A teď mi konečně dejte pokoj!

MAURICE:

Poslechnu vás, ani neceknu.

MADELEINE:

Mohla bych vám povídat o spoustě dalších citů, jak vy tomu říkáte, kterými je nabitá tahle místnost a které vy nejste schopni zaznamenat. I když se vás některé týkají. Jediná věc, která by nás mohla zachránit! To se mi jen zdá! Vy si myslíte, že nějaká žena dá všanc svůj život, že odejde s někým, kdo myslí jen na sebe, kdo mluví jen o sobě? Jste slepý a hloupý. Vy mě nemilujete! Nelíbím se vám. Vůbec nejsem váš typ. A nejsem krásná! Teď mlčte! Už toho mám dost, poslouchat vás.

Odvrátí se. Maurice zůstane bez hnutí, mlčky. Gestem dá najevo, že poslouchá. Pan Astruc se na něho opatrně obrátí:

PAN ASTRUC:

Poslouchej mě, Maurici.

MAURICE (*tichým hlasem*):

Ano...

PAN ASTRUC:

Ještě než odejdu, chci se tě na něco zeptat. Ostatně kvůli tomu jsem tě žádal, abys přišel.

MAURICE:

A já jsem přišel.

PAN ASTRUC:

Jsi můj přítel, ať chceš nebo nechceš. Pak už tě nikdy nebudu obtěžovat. Takže...

V tu chvíli se dveřmi, které zůstaly pootevřené, vrací Žena z agentury, prochází rychle místností, vystupuje na terasu a říká:

ŽENA Z AGENTURY:

Nemůžeme ho nikde najít. Mrknu na terasu, jestli opravdu spadnul. (*Když míjí pana Astruka.*) Všechno v pořádku? Uklidnil se?

PAN ASTRUC:

Ano, všechno v pořádku, díky. Buďte v tom větru opatrná.

ŽENA Z AGENTURY:

Já se větru nebojím. Co si myslíte!

Zmizí nad schody.

PAN ASTRUC (*Mauricovi*):

Co jsem to říkal?

MAURICE:

Chtěl jsi se mě na něco zeptat.

PAN ASTRUC:

A na co?

MAURICE:

To mi snad musíš říct ty, ne?

PAN ASTRUC:

Nojo, promiň, jestli se opakuju. Jsem unavený. Dneska jsem si neodpočinul. Trochu moc vzrušení. Takže tedy ta...

Madeleine, která se vrátila k oknu, aby se podívala na ulici, v tu chvíli vykřikne:

MADELEINE:

Červené auto!

PAN ASTRUC:

Kde?

MADELEINE:

Na ulici... Stojí dole... (*Dívá se.*) Ale nevím, jestli je to Alfa Romeo... Už je skoro tma, nevidím ho dobře... (*Mauricovi.*) Vyznáte se v autech?

MAURICE:

Mám právo vám odpovédět?

MADELEINE:

Samozřejmě.

MAURICE (*aniž by se šel podívat*):

O autech nevím nic. Ale Alfa Romeo to není.

MADELEINE:

Jak to víte?

MAURICE:

Vím to.

MADELEINE:

Asi máte pravdu. Vypadá to, že v tom autě nikdo není. Už tam asi stojí nějakou dobu...

MAURICE:

Bylo tam, už když jsem přišel.

MADELEINE:

Opravdu?

MAURICE:

Když vám to říkám. Občas vidím i něco jiného než jen svou tvář.

PAN ASTRUC:

Červeného auta si člověk všimne.

MADELEINE:

Jsem si jistá, že tam nebylo. Ale na tom nezáleží.

PAN ASTRUC:

Na vašem místě už bych s ním nepočítal.

MADELEINE:

Co to je, takové malé zpoždění.

PAN ASTRUC:

Já tyhle situace tak trochu znám... A na odjezd do Benátek už je opravdu dost pozdě.

MADELEINE:

Ale ne, proč? Pojedeme celou noc. Já se necítím unavená. A on zná cestu. Za úsvitu budeme mít Alpy za sebou.

PAN ASTRUC:

Konec konců jestli opravdu trváte na útěku, má můj přítel Maurice pravdu: proč právě tenhle a ne jiný? Znáám Maurice dobře. Někdy je trochu náladový. Necháává se unést, rozohní se. Často mluví o sobě, to je pravda. Ale v podstatě má dobré srdce. Velice dobré srdce. Je to tak, Maurici?

MAURICE:

Taky myslím.

PAN ASTRUC:

A právě proto, že tě znám tak, jak tě znám, dovolím si ti konečně položit jednu otázku. Jednu jedinou.

MAURICE:

Poslouchám tě.

Žena z agentury se v té chvíli opět objeví, sestoupí rychle z terasy a říká:

ŽENA Z AGENTURY:

Nikde ho nevidím. Musel prostě spadnout. Neviděli jste ho tudy náhodou projít?

MAURICE:

Ne.

PAN ASTRUC:

Já také ne.

ŽENA Z AGENTURY:

Takový generál přeci nemůže zmizet jako spadlý list.

PAN ASTRUC:

Pořád je tam takový vítr?

ŽENA Z AGENTURY:

Ted' večer se trochu zklidnil. (*Madeleine*) Smím si zavolat?

MADELEINE:

Ale prosím.

Zatímco Žena z agentury vytáčí číslo, pan Astruc říká Mauricovi:

PAN ASTRUC:

Maurici, moje situace je vážná. Velice vážná. Budu nucen opustit Francii, patrně stopem, protože jak víš, nemám už auto a možná už tě víckrát neuvidím. A protože na tu záležitost, o které jsem ti říkal, je pozdě, chtěl jsem se tě jen zeptat, velice prostě...

Odmlčí se, když s překvapením slyší Ženu z agentury říkat do telefonu:

ŽENA Z AGENTURY:

Haló? Doktora Garniera, prosím... ano... (*Chvilku čeká.*) To jsem já. Je mi to líto, ale dnes nemohu přijít, mám zpoždění... Ale ne, ne... Samozřejmě... V sobotu. Hezký večer.

Zavěsí.

PAN ASTRUC:

Vy znáte doktora Garniera?

ŽENA Z AGENTURY:

Dvakrát týdně mu dávám masáže.

PAN ASTRUC:

Jak si tak zaměstnaný člověk může najít čas na masáž?

ŽENA Z AGENTURY:

To je otázka organizace. Až do loňska dělal i tai-či.

PAN ASTRUC:

Vidíš, Maurici, to mi vždycky chybělo, organizace. Byl jsem iniciativní, ale nejednal jsem dost promyšleně.

ŽENA Z AGENTURY:

U mě je to naopak.

PAN ASTRUC:

To znamená?

ŽENA Z AGENTURY:

Jsem precizní, mám věci uspořádané, vedu si agendu. Jsem schopná dělat spoustu věcí, a to nepočítám ty, které bych se ještě mohla naučit. Ale něco mi chybí. Někde. Něco. Ať dělám, co dělám, nemůžu na to přijít.

Madeleine, která se k ní přiblížila, jí říká:

MADELEINE:

Závidím vám.

ŽENA Z AGENTURY:

To je jiná věc.

MADELEINE:

Přicházíte, odcházíte, tváře se mění. I zdi a stropy. Chtěla bych dělat to, co děláte vy.

ŽENA Z AGENTURY:

V téhle chvíli je to, co mi říkáte, k smíchu.

MADELEINE:

Proč v téhle chvíli?

ŽENA Z AGENTURY:

Ve chvíli, kdy odjíždíte na líbánky do Benátek.

PAN ASTRUC (*Ženě z agentury*):

Já vím, co vám chybí.

ŽENA Z AGENTURY:

Co je to?

Pan Astruc se chystá odpovědět, když se zvenku, ode dveří, které zůstaly dokořán, ozve hluk.

MADELEINE:

Vracejí se nahoru..

ŽENA Z AGENTURY:

Tady ho máme! Kde se toulal?

GENERÁLOVA ŽENA:

Ztratil se v domě, když se pokoušel najít správné poschodí.

ETIENNE:

Byl u sousedů. Něco jim tam vykládal.

MAURICE (*Generálovi*):

A nic se vám pochopitelně nestalo...?

GENERÁLOVA ŽENA:

Nic mu není! Vůbec nic! To je nepředstavitelné! Spadne ze čtvrtého patra a nic mu není!

MAURICE (*Generálově ženě*):

Na té terase je něco nenormálního, neříkejte mi, že ne.

GENERÁL:

Byl tam vítr! Je to prosté, přiblížil jsem se k okraji, přidržoval jsem se zábradlí a najednou se do mě opřel silný poryv větru... Bylo to... (*Své ženě.*) ... jako by mě někdo strčil do zad!

PAN ASTRUC:

Myslel jsem, že už se vítr utišil.

GENERÁLOVA ŽENA:

Ach ne!

MAURICE:

Chcete, abychom do toho vnesli světlo?

GENERÁLOVA ŽENA:

Jak to myslíte, jaké světlo?

MAURICE:

Navrhuji jednu věc. Všichni půjdeme nahoru na terasu. Generál a já se vezmeme za ruce a ještě jednou skočíme.

GENERÁL:

Proč bychom to dělali?

MAURICE:

Abychom si to ověřili.

GENERÁL:

Co ověřili?

MAURICE:

Když dovolíte, generále, spadnete z terasy, která je ve čtvrtém poschodí a nic vám není. Jedna nebo dvě boule. Nezdá se vám to zvláštní?

GENERÁL:

My jsme byli ve čtvrtém poschodí?

MAURICE:

Ovšem.

GENERÁL:

To je opravdu dost zvláštní. Dokonce velmi zvláštní. Normálně, při té výšce...

MAURICE:

A právě proto vám navrhuji udělat to znovu. A před svědky. Aby se to ověřilo.

GENERÁL:

Aby se ověřilo co?

MAURICE:

Že pádem z téhle terasy není možné se zabít.

GENERÁL:

Opravdu. Je to jediná metoda. Souhlasím.

ŽENA Z AGENTURY:

Jakto souhlasím? Souhlasím s čím?

GENERÁL:

Souhlasím, abychom to udělali znovu. Jdeme na to. (*Mauricovi.*)
Ved'te mě, mladý muži.

MAURICE:

Pojd'te.

Maurice ho bere za ruku a oba se vydají ke schodišti, které hájí pan Astruc. Ten brání Mauricovi projít, zatímco Žena z agentury se pověsí na generála a křičí:

ŽENA Z AGENTURY:

Ted' už chtějí skočit dokonce dva! Tak mi pomozte! Držím generála!

PAN ASTRUC (*který se potýká s Mauricem*):

Dělám co je v mých silách, jak vidíte, ale neudržím ho dlouho!

ŽENA Z AGENTURY:

V žádném případě to nesmějí udělat znovu! Co si pomyslí pan Dunoyer? Pomozte mi všichni! Prosím vás!

Etienne a Madeleine jim jdou na pomoc. Všem čtyřem se podaří zvládnout Maurice i generála (Generálova žena se neangažuje).

PAN ASTRUC:

Naposledy, Maurici, uklidni se.

MAURICE:

Jsem úplně klidný. Jak vidíš.

ŽENA Z AGENTURY (*Generálovi*):

No tak, pane generále, vezměte rozum do hrsti! Vy si neuvědomujete, co vám tenhle muž navrhuje! Právě jste zázrakem unikl smrti...

GENERÁL:

Nebylo to poprvé, slečno.

ŽENA Z AGENTURY:

O tom nepochybují.

GENERÁL:

Měl jsem dvě automobilové nehody, které mohly hodně špatně dopadnout, a v devětačtyřicátém žlutou zimnici. Tak si nemyslete, že mi smrt nahání strach!

ŽENA Z AGENTURY:

Tak jsem to nemyslela.

GENERÁL:

Ale řekla jste to! A v tomto ohledu jsem obzvlášť citlivý. A pak, já tomu pánovi rozumím. Rozumím mu dokonce velmi dobře. Ve faktu, že spadnete z této terasy, aniž byste se zranila, je něco velmi urážlivého, ba ponižujícího.

ETIENNE:

Jsou i jiné způsoby, jak se zranit.

Generál je Etiennovým vstupem trochu překvapený. Chvilí mlčí a pak se ptá:

GENERÁL:

Jaké například?

ETIENNE:

Střelné zbraně, pumy... Bajonety...

GENERÁL:

Vždycky jsem pracoval v administrativě. Kvůli očím.

GENERÁLOVA ŽENA:

Neodsuzujte ho, je spíš k pláči.

Etienne pustí generála, kterého pomáhal držet, zatímco Žena z agentury a pan Astruc dál drží Maurice. Etienne jde rozsvítit lampy. Generálova žena si sedne a po chvílce ticha říká:

GENERÁLOVA ŽENA:

Vy si myslíte, že je to lehké, sdílet život s generálem? Následovat ho, krok za krokem, nejdřív poručík, pak kapitán, major, podplukovník, plukovník. Čekat na povýšení, pochvaly, penzi. Dodržovat služební řád. Myslíte, že je to jednoduchá záležitost?

Etienne si sedá a říká:

ETIENNE:

Neřekl bych.

GENERÁLOVA ŽENA:

Zvlášť když dělá v kanceláři a nehrozí nebezpečí, že o něj přijdete. Žádné vzrušení, chápete. Každý večer se vracel domů v půl sedmé. Pěšky. Bydlíme u kasáren. Tak si představte, jaký jsem měla život.

Generál nejistě usedá, zatímco jeho žena mluví.

GENERÁL:

Ale jedna válka byla.

GENERÁLOVA ŽENA:

Za války jsem ještě byla mladice. Žila jsem tolika nadějemi. Až později jsem začala pochybovat. Dokonce jsem jednou nebo dvakrát utekla, pamatuješ?

GENERÁL:

Jak bych nepamatoval!

GENERÁLOVA ŽENA:

Bohužel zase s vojáky, takže jsem nic nevyřešila.

GENERÁL:

Kladu si otázku, jestli se nám ty staré časy zdají pěkné proto, že jsme byli mladší, nebo proto že byla válka.

GENERÁLOVA ŽENA:

Měli jsme velké štěstí, že jsme ji poznali v tom věku.

Krátké ticho. Zvoní telefon. Žena z agentury zvedá sluchátko a říká:

ŽENA Z AGENTURY:

Haló?... Ne, ne, to je omyl... Neznám zdejší číslo, ale je to omyl...
Ověřím to... Není zač, pane.

Zavěsí.

PAN ASTRUC:

Koho chtěli?

ŽENA Z AGENTURY:

Laboratoře Chabert.

GENERÁL:

Samé omyly! Neříkejte mi, že za to nemůže vláda!

ŽENA Z AGENTURY:

Pan Dunoyer se domnívá, že je to záměr.

GENERÁL:

Za jakým účelem?

ŽENA Z AGENTURY:

To mi neřekl. *(Pauza.)* A lidi navíc trvají na svém. Podezírají vás.

PAN ASTRUC *(Etiennovi)*:

Mohu vám položit jednu otázku?

ETIENNE:

Prosím.

PAN ASTRUC:

Podle všeho se právě rozcházíte. Možná na dlouho. Pokoušeli jste se o tom alespoň diskutovat? Pochopit, proč Madeleine odchází?

ETIENNE:

Ne. Nepokoušeli.

PAN ASTRUC:

A proč? Možná by vám ji to pomohlo lépe chápat. Mohli bychom se toho zúčastnit, klást vám otázky, zvážit vaše argumenty, usmířit vás, kdo ví?

ETIENNE:

Stejně by to nemělo význam.

ŽENA Z AGENTURY:

Myslíte?

ETIENNE:

Všechny ty vzpomínky, všechna ta přiznání. Copak to neznáte? Ty jsi tenkrát řekl tohle, a ty jsi udělal tamto... Každý má minulosti plnou pusy. Banalita, nuda...

PAN ASTRUC:

Možná.

ETIENNE:

A stejně to skončí hádkou, nepochopením.

PAN ASTRUC:

Jistě, jistě, to si umím představit.

ETIENNE:

Všichni po mně vždycky chtěli, abych se vyjádřil. Už od útlého dětství. Co jsi chtěl říci? No tak, vyjádři se. Pan učitel říkal: Etienne, Etienne, ty jsi hádanka. Celou třídu to vždycky pobavilo. Ale proč?

Žena z agentury se k němu přiblížila a říká:

ŽENA Z AGENTURY:

To je jako se mnou. To samé.

ETIENNE:

Ve skutečnosti jsem nikdy nic nechápal. Proč prší, proč stárneme, proč se všechno rozpadá. Proč mě Madeleine přijala. Proč teď chce odejít. Proč neodchází. Proč setkání, proč rozchod. Proč jsem tady, takhle. Nechápu.

ŽENA Z AGENTURY:

Berete mi slova se rtů.

GENERÁLOVA ŽENA:

O jakém rozchodu to mluvíme?

Ticho. Maurice najednou říká:

MAURICE:

Pusťte mě.

PAN ASTRUC:

To tedy ne.

MAURICE:

Můžeš mě pustit. Čestně. Změnil jsem názor.

PAN ASTRUC:

Už nebudeš skákat?

MAURICE:

Za žádnou cenu.

PAN ASTRUC:

A vy, pane generále?

GENERÁL:

Nepřipadá v úvahu, že bych skákal sám.

ETIENNE:

Nepochopil jsem přesně ani to, proč vás ta terasa tak dráždí. Na tom, co se vám stalo, není nic udivujícího. Poschodí nejsou vysoká, trávník je hustý... Měli jste prostě velké štěstí, to je vše. Jestli to chcete zkusit znovu, jen do toho, zlomíte si ruku nebo nohu, a my zavoláme ambulanci, snad přijede. A nebo se prostě zabijete. A co pak? (*Dívá se*

*na Ženu z agentury.) Snažím se vžít do situace tady paní z agentury.
Děláte všechno proto, aby jste jí způsobili potíže.*

ŽENA Z AGENTURY:

Konečně někdo, kdo mě chápe.

*Zatímco Etienne mluví, pan Astruc pustil Maurice, který se posadil. Pan Astruc
zajde na vteřinu do ložnice a vrací se se sakem a botami. Všichni teď sedí
jako v nějakém salónu na konci večírku.*

GENERÁLOVA ŽENA:

Já se domnívám, že stárnutí a smrt jsou způsobené vlivem otáčení
zeměkoule. Kdyby se zeměkoule přestala otáčet a zůstala nehybně
viset ve vesmíru, lidé by přestali stárnout.

ETIENNE:

O co opíráte své úvahy?

GENERÁLOVA ŽENA:

To nejsou úvahy. To je zkratka můj pocit (*Mauricovi.*) Váš ne?

MAURICE:

Co to má znamenat, nehybně?

GENERÁL:

Já proti stárnutí nic nemám. Kdyby nebylo těch očí, nestěžoval bych
si.

ŽENA Z AGENTURY:

Pane Astruku?

PAN ASTRUC:

Ano?

ŽENA Z AGENTURY:

Předpokládal jste někdy, že je země placatá?

PAN ASTRUC:

Až dnes večer.

GENERÁLOVA ŽENA:

Placatá a nehybná jako palačinka. Bez gravitace, chápete? Zralá jablka
pomalu padají ze stromů, aniž by se potloukla. A my, my nestárneme.

ŽENA Z AGENTURY:

Ale kdyby se čas zastavil, jak by mohla jablka dozrávat?

PAN ASTRUC:

To je jako starý žebřík, chápete? Jste tady, v určité výšce, a naráz
jedna příčka povolí, a pak další a další, čím dál tím rychleji, čím níž,
tím spíš to padá.

ŽENA Z AGENTURY:

To je ale nápad, strávit život na žebříku.

PAN ASTRUC:

Vidíte jiné řešení?

ŽENA Z AGENTURY:
Možná.

Krátké ticho.

ETIENNE:

Můžu vám nabídnout skleničku, abychom příjemně zakončili den?

PAN ASTRUC:

Já nechci nic, děkuji. Říkal jsem, že musím zmizet.

ŽENA Z AGENTURY:

Vy odcházíte?

PAN ASTRUC:

Ano. Chystám se odejít.

ŽENA Z AGENTURY:

Kam jdete?

PAN ASTRUC:

Drahá přítelkyně, nevím. Tam, kde se najde kousek země, která mě unese. Zmizím rychle, nazdařbůh. V naději, že někde najdu prázdnou ulitu. Tam či onde.

ŽENA Z AGENTURY:

Uvidím vás ještě někdy?

PAN ASTRUC:

Nemyslím.

ŽENA Z AGENTURY:

Bude se mi stýskat.

PAN ASTRUC:

Ale no tak.

ŽENA Z AGENTURY:

Zvykla jsem si vás vídat každý den na jiném místě. Téměř každý den. Přicházel jste se svou hnědou aktovkou, zmocnil jste se telefonu, něco jste snědl, zdřímnul jste si. Vlastně jsem se vás vždycky chtěla zeptat, kde trávíte noci?

PAN ASTRUC:

Neodvážuji se vám to říct.

ŽENA Z AGENTURY:

Nakonec jsem uvěřila tomu, že skutečně hledáte byt. Že jste zákazník jako každý jiný. Že nakonec najdete svou vysněnou rezidenci. Šedesát metrů čtverečních někde blízko nádraží. Zvykla jsem si na vás. Ujist'uji vás, že mi budete chybět.

PAN ASTRUC:

Přicházejí chvíle, kdy má člověk dost i zvyků. Pachtíme se, pachtíme a nakonec co? Dostanete chuť vyjít si na terasu, abyste se přesvědčili, jestli se vítr utišil a jestli je trávník tak hustý, jak říkají.

ŽENA Z AGENTURY:

Pokud mě máte trochu rád, nedělejte to.

PAN ASTRUC:

Co by řekl pan Dunoyer? (*Zvedne se a obrátí se na Maurice.*)

Opravdu jsi to vzdal?

MAURICE:

Ano, ano. Můžeš klidně odejít.

PAN ASTRUC (*Generálovi*):

A vy také?

GENERÁL:

Já také, pane, já také.

PAN ASTRUC:

Chodím po ulicích, zvednu hlavu, a vidím všechny ty prostory k pronajmutí. Prázdné. Tisíce čtverečních metrů. A já, se aktovkou, někdy s taškou, se ptám, kde strávit noc. Tak vida, říkám si, vida. Tady něco nehraje. Nějaká disproporce mezi domy a lidmi. (*Krátké ticho.*) A jdu dál. Vlastně je to tak lepší, říkám si. Pořád na cestě. Pořád ve střehu. S kartáčkem na zuby v kapse u kalhot a s velkým srdcem. Jsme tu, abychom se rozcházeli, hašteřili, obcházeli volné byty, skákali z teras ve čtvrtém poschodí, ale budoucnost patří bloudícím, vykořeněným bez střechy nad hlavou... Takový bude zítřek, karavany hnané větrem dlouhými temnými ulicemi anebo ostnaté dráty, bahno, čas od času kus žvance... Tlupa, nebo tábor... Nic jiného. Nemám na vybranou.

ŽENA Z AGENTURY:

Šťastnou cestu, pane Astruku.

PAN ASTRUC:

Byl bych potřeboval ženu, jako jste vy. Jste energická. Máte hlavu na svém místě.

ŽENA Z AGENTURY:

Já se tak nevidím.

PAN ASTRUC:

Při mé podnikavosti a vaší vzorné agendě bychom tu oba dva mohli být poměrně šťastní. Tady nebo jinde. Co na tom záleží? Každopádně v jiné době. A teď vás musím opustit a cítím se tak bezradný. Nemám vám co nechat. Ani adresu.

ETIENNE:

Co ten sen, který vám měla Madeleine vysvětlit?

PAN ASTRUC:

Rozplynul se.

MAURICE:

A ta otázka, kterou jsi mi chtěl položit?

PAN ASTRUC:

Na tu je pozdě.

Maurice vstane a prohrábne si kapsy.

MAURICE:

Tu máš, vezmi si všechno, co u sebe mám. Ani nevím, kolik mám. To nevádí. A prsten a hodinky, tu máš. A zlatou portmonku, a manžetové knoflíčky se safíry z Ceylonu. A kabát. Vezmi si všechno.

PAN ASTRUC:

Neřeknu ne. Jsi milý, Maurici.

MAURICE:

To přece víš, že jsem milý.

PAN ASTRUC:

To mi umožní začít znova.

MAURICE:

V to doufám.

Pan Astruc udělá dva kroky ke dveřím, potom, jako kdyby něco zapomněl, se vrátí a zeptá se Etienna:

PAN ASTRUC:

Ještě než odejdu, dovolíte, abych si naposledy zavolal? Jen po Paříži.

ETIENNE:

Prosím.

Pan Astruc vytáčí číslo v naprostém tichu. Všichni ho pozorují. Chvilí čeká, pak říká do telefonu:

PAN ASTRUC:

Haló? ... Isabelle?... To jsem já... Ano, už končím, přijdu... Mám trochu zpoždění, není to moje vina, jsi připravená? ... Poslyš, radši nepůjdu nahoru. Vezmu si taxíka. Řeknu řidiči, aby zatroubil a ty sejdeš, souhlasíš? Jsem tam za tři minuty, miláčku, zdá se, že je provoz plynulý... Tak za chvíli... *(Položí telefon, jde ke dveřím, ještě říká:)* Kdyby se tu na mě ptali nějakí pánové, můžete jim říct, že už je to dávno, co jsem odešel?

ETIENNE:

Spolehněte se.

PAN ASTRUC:

A s jistou Martinou...?

MAURICE:

Jistě, jistě.

PAN ASTRUC:

A odpusťte, že jsem vyrušoval. Bylo to naposledy.

Vezme svou aktovku a rychle odchází. Při odchodu za sebou zavře dveře. Ostatní zůstanou okamžik zticha. Pak se zvedne generálova žena, vezme generála za ruku, pomůže mu vstát a vydají se ke dveřím.

GENERÁLOVA ŽENA (*Generálovi*)

Tak pojd'. Také půjdeme.

GENERÁL:

Je pozdě?

GENERÁLOVA ŽENA:

Brzy bude osm. Musíš myslet na svůj lék.

GENERÁL:

Doufám, že jsi nezapomněla vyzvednout nový recept?

GENERÁLOVA ŽENA:

Vyzvedávám ho už léta.

GENERÁL:

Tak dobře, půjdeme.

ŽENA Z AGENTURY:

Předpokládám, že vám byt nevyhovuje.

GENERÁLOVA ŽENA:

Abych vám řekla pravdu, jsem trochu zklamaná.

GENERÁL:

Je to drahé, chápete. Je to hrozně drahé.

GENERÁLOVA ŽENA:

Máte něco jiného, co byste nám ukázala?

ŽENA Z AGENTURY:

S terasou?

GENERÁLOVA ŽENA:

To není nutné.

ŽENA Z AGENTURY:

Zavolejte mi zítra ráno.

GENERÁLOVA ŽENA:

Tak zítra. Dobrý večer, dámy a pánové.

GENERÁL:

Zdravím vás vespolek.

ETIENNE:

Dobrý večer.

MAURICE:

Dobrý večer.

Generál a jeho žena odejdou. Zůstává Žena z agentury, Maurice, Etienne a Madeleine.

ETIENNE:

Ta ubohá žena je k politování. Kolik odvahy potřebovala, aby svého manžela strčila z terasy a on je pořád jako řípa.

ŽENA Z AGENTURY:

Vy si myslíte, že ho strčila?

MAURICE:

Také mě to napadlo. Opravdu, blesklo mi to hlavou.

ŽENA Z AGENTURY:

Neměla bych to říct panu Dunoyerovi?

MAURICE:

Pan Dunoyer na to kašle.

ŽENA Z AGENTURY (*Mauricovi*):

Víte, co je na vás zvláštního?

MAURICE:

Poslouchám vás.

ŽENA Z AGENTURY:

Že plácnete co vám slina na jazyk přinese, a že máte kolikrát pravdu.

MAURICE:

Také jste si toho všimla?

ŽENA Z AGENTURY:

Bála bych se s vámi žít.

MAURICE:

Kvůli tomu?

ŽENA Z AGENTURY:

Kvůli všemu.

ETIENNE (*Ženě z agentury*):

Když teď máme čas, mohla byste nám vyprávět, co se stalo loni v té kuchyni, když jste zapálila plyn?

ŽENA Z AGENTURY:

Opravdu to chcete vědět?

ETIENNE:

Opravdu.

ŽENA Z AGENTURY:

Úplná hloupost, víte. Vejdu do kuchyně... (*V tu chvíli je na ulici slyšet několikrát zatroubení. Madeleine, která zůstávala v blízkosti okna, se podívá dolů. Pak vezme svoji tašku a sledována pohledem všech přítomných rychle odejde, aniž by se na ostatní podívala a bez jediného slova. Zavře za sebou dveře. Krátké ticho. Žena z agentury pokračuje:*) Musel tam unikat plyn. Když jsem škrtl, vyšlehl obrovský plamen. A ta dáma, která si byt prohlížela, měla na sobě kožich. Vypadá to, že se soud potáhne dlouho. (*Mauricovi.*) Uvažoval jste o mém návrhu?

MAURICE:

O jakém návrhu?

ŽENA Z AGENTURY:

Savana, volný prostor... Navrhla jsem vám, že vás vezmu do Afriky.

MAURICE:

Skutečně?

ŽENA Z AGENTURY:

Nevěnoval jste mi ani špetku pozornosti. Jako kdybych tady nebyla.

MAURICE:

Narodil jsem se ve městě. Venkov jsem objevil až v poměrně pokročilém věku. A proto se mám před zelení na pozoru.

ŽENA Z AGENTURY:

A je to pořád stejné.

MAURICE:

A co jako?

ŽENA Z AGENTURY:

Já mluvím a vám to nic neříká.

MAURICE:

Promiňte. Ale myslel jsem, že ze mě máte strach.

ŽENA Z AGENTURY:

Možná jsem se trochu ukvapila. *(Pauza.)* Co kdybychom dneska povečeřeli ve třech?

ETIENNE:

Dnes večer nemám chuť nikam jít.

ŽENA Z AGENTURY:

To se dá pochopit. Co se dá dělat. Nenaléhám. Nikdy nenaléhám, a to je chyba, při mém povolání. Kdybyste něco potřebovali, víte, kde mě najít, kromě kanceláře?

ETIENNE:

To ne.

ŽENA Z AGENTURY:

V hotelu U labutě, ulice Saint-Amant.

MAURICE:

Vy bydlíte v hotelu?

ŽENA Z AGENTURY:

Nejsem blázen. Doufám, že se brzy uvidíme. Pánové.

ETIENNE a MAURICE:

Madam.

ŽENA Z AGENTURY

Slečna.

Odchází. Maurice a Etienne zůstanou sami. Chvilí ticho. Etienne přejde k oknu. Stojí na místě, kde stála Madeleine a dívá se ven.

MAURICE:

Odjela?

ETIENNE:

Odjíždí. Nastupuje do auta.

MAURICE:

Jak vypadá?

ETIENNE:

Vidím jen ruce na volantu.

MAURICE:

Jsem si jistý, že nosí sportovní rukavice s malými dírkami.

ETIENNE:

Ano.

MAURICE:

To auto je opravdu červené?

ETIENNE:

Cihlově červené.

MAURICE:

A on nevystoupil, aby se s ní přivítal?

ETIENNE:

Ne.

MAURICE:

Nemá vkus ani vychování... Určitě se ani neomluví za to, že má zpoždění. Neuvede žádný důvod. *(Po chvílce.)* Už odjeli?

ETIENNE:

Ještě ne. Dala si tašku na zadní sedadlo. Sedá si, naklání se k němu... *(Po chvílce.)* Odjíždějí.

MAURICE:

Člověk musí být blázen, aby jel do Benátek autem. Zvlášť v noci a s hulvátem. *(Etienne se pomalu vzdálí od okna a udělá několik kroků do místnosti. Jde ke schodišti, které vede na terasu. Ve chvíli, kdy položí nohu na první schod, se ho Maurice zeptá:)* Kam jdete?

ETIENNE:

Já?

MAURICE:

Ano.

ETIENNE:

Trochu se nadýchat na terasu.

MAURICE:

To ano.

Etienne vyjde dva nebo tři schody, pak se zastaví a říká Mauricovi:

ETIENNE:

Chcete jít se mnou? Zdá se, že už nefouká. Mohli bychom se vzít za ruce a zavřít oči.

MAURICE (*aniž by se pohnul*):

To je nápad.

ETIENNE:

Půjdete?

MAURICE:

Mám hlad.

ETIENNE:

Co říkáte?

MAURICE:

Mám hlad. Dostal jsem najednou strašný hlad. Víte, neobědval jsem, nesvačil jsem. Co je na tom divného?

ETIENNE:

Chcete něco k snědku?

MAURICE:

Co máte?

Etienne sejde těch několik schodů, které vyšel, a vrací se k Mauricovi.

ETIENNE:

Zůstala tu půlka paštiky.

MAURICE:

Paštiky mám zakázané.

ETIENNE:

To je všechno, co mám. Měl jsem sýr, ale váš přítel pan Astruc ho snědl. A dojedl mi vajíčka.

MAURICE:

A jaká je ta paštika?

ETIENNE:

Játrová paštika s lanýži. Tu mi posílá teta. Je přímo z farmy.

MAURICE:

Že bych se nechal zlákat?

ETIENNE:

Posaďte se. (*Ukáže mu ke stolu. Maurice vstane a jde si sednout ke stolu. Etienne odchází do kuchyně a říká:*) Vezmu si kousek s vámi. Dovolíte?

MAURICE:

Ale samozřejmě. Můžu vám pomoci?

ETIENNE (*z kuchyně*):

Ne, ne, neobtěžujte se. Máte rád dobré víno?

MAURICE:

Mám rád všechno, co je dobré. Ale zřídka kdy mám příležitost se napít.

ETIENNE:

Zůstalo mi pár lahví. Hned jsem tu. (*Etienne se znovu objeví, nese skleničky, láhev vína, talíř s paštikou, nože, dva další talíře. Maurice udělá pohyb, aby se zvedl a pomohl mu.*) Tady, vezměte tu láhev... Díky...

Maurice bere od Etienna láhev a zkoumá ji, zatímco Etienne narychlo prostře.

MAURICE:

Moc toho o vínech nevím, ale ta etiketa se mi líbí.

ETIENNE:

Uvidíte, je velice příjemné. Nechávám si ho posílat. Kousek paštiky?

MAURICE:

Děkuji, ano.

ETIENNE:

Sedněte si. (*Maurice si znovu sedá. Etienne mu dává kousek paštiky a nandává i sobě.*) Ona ji teta sama nedělá, ale vybírá ji.

MAURICE:

Vyřídte jí mou poklonu. To je sestra vaší matky nebo vašeho otce?

ETIENNE:

Mé matky. (*Etienne nalije víno. Maurice ochutná paštiku.*) Tak co?

MAURICE:

Aspoň dvanáct let jsem paštiku nejedl. A proč? Ptám se vás.

ETIENNE:

Člověk přichází o tolik věcí.

MAURICE:

Znamenitá.

ETIENNE:

Jsem rád, že vám chutná. Ta paní, která ji dělala, nedávno zemřela. A farma je opuštěná.

Chvilku pokračují v jídle, sedí proti sobě, tak jako seděli Etienne a Madeleine, když se zvedla opona.

MAURICE:

Na terasu půjdeme později, teď máme dost času.

ETIENNE:

Máte pravdu, žádný spěch.

Pozvednou skleničky. Přituknou si.

MAURICE:

Na vaše zdraví.

ETIENNE:

Nápodobně.

Stejným pohybem nesou své sklenice k ústům, oba pomalu pijí, zatímco jde dolů

OPONA